

ФИЛИППИЙЖИЛЕРГЕ ЧАГАА

Кирилде сөстөр

1 ¹Христос Иисустуң чалчалары Павел биле Тимофейден байыр. Бурганга бүзүрөөннер ниитилелиниң удуртукчуларын болгаш ду-залакчыларын кириштир, Филиппы хоорайда чурттаан, Христос Иисуска башкарткан Бурганның шупту улузунга бижидим. ²Бурган Адавыс болгаш Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостан келген авы-рал биле амыр-тайбын силерге бактаазын!

*Ачы-дуза дээш, Павелдиң Бурганга
өөрүп четтиргени*

³Силерни бодаан санымда-ла, сактыышкын дээш, Бурганымга өөрүп четтирив чор мен. ⁴Силер дээш мөргүл кылган санымда-ла, үргүлчү өөрүшкүлүг мөргүүр-дүр мен. ⁵Чүгө дээрге бүзүрөй бергени-нер эң баштайгы хүнден эгелээш, бөгүнге чедир Буянныг Медээни тарадырынга киржип келдинер. ⁶Силерниң араңарга ыңдыг буянныг ажил-херекти Бурган эгелээн болгай, Ол ону Христос Иисустуң ка-тап кээр хүнүнге чедир уламчылааш, ынчан төндүрер дээрзинге бүзүрээр мен. ⁷Силер бүгүдениң дугайында ынчаар бодап турарым кончуг шын, чүгө дээрге мээң сеткилимде силер. Чүглө хоругдал адаанга турумда эвес, а Буянныг Медээни чаныш-сыныш чок бадыт-кап база кадагалап турумда-даа Бурганның меңээ берген авыралын силер шупту мээң-биле үлежип турар силер. ⁸Шуптуңарга Христос Иисустуң ынакшылы-биле кайы хире сарынныг хандыкшаанымны чүглө Бурган бадыткап боор!

⁹Ынчангаш силерниң ынакшылыңар угаап билиишкин-биле ба-йып, сайзыраңгай бодалдарлыг апарып, эгээртинмес долу болзун дээш, мөргүп тур мен. ¹⁰Боттарыңарга эң эки чүүлдү билип ап, Хрис-тостуң кээр хүнүнде бүрүн арыг, кем-буруу чок болу бээр база ¹¹Иисус Христостуң берип турары Бурганга шынчы чоруктуң үре-түннелин эндере эккээр силер. Ынчан Бурганга алдар биле мактал-хүндү бактаар.

Христос – меңээ амыдырал ол-дур

¹² Мээң-биле болган бүгү чүүл Буянның Медээнин нептерээринге дузалаан дээрзин билип аарынарны күзеп тур мен, ха-дунма. ¹³ Императорнун өргээзинин бүгү таңныыл шериинге болгаш мында турар өске-даа шупту улуска Христосту эдергеним дээш хоругдатканым ам билдингир апарган. ¹⁴ Ооң кадында Дээрги-Чаяакчыга бүзүрөөн эш-өөрүмнүн хөй кезиин база мээң хоругдатканым улам сорук киирип, быжыктырарга, олар Бурганнын медээзин оон-даа ажык болгаш дидим суртаалдап эгелээннер.

¹⁵ Оларның чамдызы удур-дедир адааннашкаш база адааргаш-каш, Христосту суртаалдап турары шын-на харын. Ынчалза-даа өскелери ону эки туразы-биле кылып турар. ¹⁶ Ындыг улус Христоска ынакшылының ужун суртаалдап турары ол, чүге дээрге олар Бурган мени Буянның Медээнин доскуулчuzu кылдыр салып каанын билир. ¹⁷ Баштайгы улус Христосту бодун бодаар сагыжындан, шын туразы-биле эвес суртаалдап турар, чүге дээрге маңаа хоругдал адаанга турар өйүмде, меңээ хөй бергедээшкиннер таварыштырарын күзөөн-дир.

¹⁸ Чүү-кандыг-даа болза, оларның баажылынып ийикпе, азы шын туразындан Христосту янзы-бүрү болдунар аргалар-биле суртаалдап турары чугула. Мен ынчангаш өөрүп тур мен, моон-даа сонгаар өөрүүр мен. ¹⁹ Чүге дээрге мөргүлүнер ачызында база Иисус Христостун Сүлдезинин деткимчези-биле ол бүгү мээң камгалалым апаарын билир мен. ²⁰ Чүү-даа дээш, ыядып-човавазым – эң-не улуг күзелим болгаш идегелим ол-дур. Ылаңгыя ам, моон мурнунда дег, ажык, дидим боор мен, ынчангаш амыдыралым азы өлүмүм дамчыштыр, бүгү мага-бодум-биле Христосту алдаржыдар мен. ²¹ Чүге дээрге амыдыралымның эчис сорулгазы – Христос-тур, өлүм ынчан меңээ бир-ле олча-ажыкты эккээр. ²² А чер кырынга амыдырап артарым дээрге, улам үре-түннелдиг ажылдаарым ол боор. Ынчангаш чүнү шилип алза экизин билбес-тир мен. ²³ Мен болгу дег ийи чүүл аразында турарым бо: менде бо амыдыралдан адырлып, Христос-биле кады турар изиг күзел бар, чүге дээрге меңээ эң-не экизи ол-дур. ²⁴ Ынчалза-даа чер кырынга ам-даа амыдырап артарым силерге оон-даа ажыктыг боор. ²⁵ Ындызынга быжыг бүзүрөөр болгаш, ам-даа амыдырап артарымны, силернин шуптунарның бүзүрелинер бурунгаар шимчезин дээш база оон түннелинде алыр өөрүшкүнер көвүдезин дээш, ам-даа силерге дузалап артарымны билир мен. ²⁶ Ынчангаш, силернин

аранарга катап чедип кээримге, мээң журумда Христос Иисусту алдаржыдар барымдаанар күштүг болзун дээш, артар мен.

²⁷ Чүү-даа болур болза, Христостун Буянның Медээзинге төлептиг бооп амыдыранар. Силерни хайгаарап чеде-даа бээр азы силернин дугайынарда дыңнааш-даа билип алыр болзумза, сагыш-сеткилинер эви чайгылыш чогуу база Буянның Медээде медеглээн бүзүрел дээш эгин кожа турарынарны билип ап чорууйн. ²⁸ Ол ышкаш удурланыкчыларындан чүү-даа дээш коргуп сирилевээниңерни база. Ындыг дидиминер оларның өлүрүнүн, а силернин камгалал алырынарның бадыткалы боор – ол дээрге Бурганнын ачы-үүлези-дир. ²⁹ Чүге дээрге Христоска чүгле бүзүрөп эвес, а Ол дээш хилинчек көрүп, бараан болур онза эргени силерге хайырлаан. ³⁰ Моон мурнунда чорудуп келгенимни билиринер база ам-даа уламчылап турарымны дыңнаанынар ол-ла демиселге киржип турар-дыр силер.

Христостун үлегери-биле биче сеткилдиг болуңар

2 ¹ Ынчангаш Христоска башкарткан амыдырал силерни сорук киирер болза, Ооң ынакшылы силерге аргалалды хайырлаар болза, Сүлде-биле кандыг-даа харылзаалыг болзуңарза, энерел болгаш кээргээр сеткил силерде бар болза, ² мени бүрүн аас-кежиктиг кылып каар силер. Чангыс бодалдыг, чангыс ынакшылдыг болуңар, сеткил-сагыжыңар эвин кадып, чангыс эчис сорулгагы болуңар. ³ Чүгле бот тогдунгаш база адыргааш, кандыг-даа чүве кылбайн көрүнер. Томаарып, куду көрдүнгөш, өскелерни боттарындан өрү көрүнер. ⁴ Силернин кижини бүрүзү чүгле бодунун эвес, а өскелернин эрге-ажыының дугайында сагыш човаар уjurлуг.

⁵ Бот-боттарыңар дугайында Христос Иисустун бодаары дег бодап чоруңар. ⁶ Ол Бодунун алыс бүдүжүндөн Бурган-даа чораан болза, Бодунун Бурган-биле дең байдалындан салдынмайн туттунарын кыспаан. ⁷ Ооң орнунга Ол эки туразы-биле Бодунда бар турган бүгү туруш-байдалдан ойталааш, чалчанын бүдүжүн хүлээп ап, кижини болу бергеш, кижини дег хевир-шырайлыг көстүп келген. ⁸ Ол өлүмнү, белдир-креске өлүмнү, хүлээп алырыңга чедир дыңнангыр болуп, Бодун ынчалдыр куду көргөн! ⁹ Ооң ужурунда Бурган Ону эң бедик туруш-байдалче көдүргөш, өске кандыг-даа ат-дужаалдардан артык ат-дужаалды тывыскан. ¹⁰ Ынчангаш Иисустун ат-дужаалыңга алдар кылдыр дээрде, черде болгаш алды оранда бүгү амытан сөгүрүүр, ¹¹ Бурган Аданы алдаржыдары-биле Иисус Христос – Дээрги-Чаяакчы деп, аас-сөстүг кижини бүрүзү ажы-биле медеглээр.

Камгалалыңар дээш сагыш салыңар

¹² Ынчангаш, эргим эш-өөрүм, чүгле араңарга турган үемде эвес, харын оон-даа чугула — мээң чок үемде, меңээ дыннангыр болуп келгениңер дег, боттарыңарның камгалалыңарны коргуп-иргип база Бурганга бүрүн хүндүткел-биле боттандыраңар уламчылаңар-ла. ¹³ Чүгө дээрге Бурган Боду Ооң соругдаан сорулгазын күзелдиңер-биле күүседир арганы силерниң араңарга боттандырып турар. ¹⁴ Шупту чүвени хыйланмайн база кырышпайн кылыңар. ¹⁵ Бо үениң бачытыг, самыраан улузунуң аразында чурттаан, Бурганның бузутка борашпаан ажы-төлдери дег, кем-буруу чок, арыг боор дээш, ынчап көрүңер. Оларның аразыңа, октаргайда сылдыстар дег, чайынналдыр чырыңар. ¹⁶ Амыдырал дугайында медээни оларга чедиринер. Силерниң ынчаар кылганыңар ачызында, мээң бо чарышка киришкеним база үндүргөн күженим хилис барбаан-дыр деп, Христостуң катап кээр хүнүндө амыраар ийик мен. ¹⁷ Силерниң бүзүрелиңерниң Бурганга салган өргүлүңгө немей, амы-тынымны өргүл кылдыр салыр-даа турган болзумза, ынчан безин өөрүп, ол өөрүшкүмнү силер-биле үлежир ийик мен. ¹⁸ Ооң ужурунда силер база өөрүп-байырлаңар, мээң-биле өөрүшкүңер үлежиңер!

Павелдин айбычылары Тимофей биле Епафродит

¹⁹ Дээрги-Чаяакчы Иисустуң күзел-соруу ындыг болза, удавас Тимофейни силерге чорудуптарымга идегеп тур мен. Силерниң дугайыңарда ооң эккээр медээлери сеткилимни өөртүптөр боор. ²⁰ Силер дээш, ынчалдыр ёзулуг сагыш човаар, сеткил-хөңнүмнү үлежип чоруур өске ол дег кижини менде чок. ²¹ Чүгө дээрге өске арткан улус Иисус Христоска күзенчиг чүүл дээш эвес, а чүгле боттарының эрге-ажыктары дээш сагыш човаар-дыр. ²² А Тимофейниң ажил-херекке шылгаттыңанын, мээң-биле кады, адазы биле оглу ышкаш, Буяныг Медээге бараан болуп келгенин билир силер. ²³ Ынчангаш, мээң херектерим кандыг байдалдыын билген дораан-на, ону силерге чорудуптарымга идегеп тур мен. ²⁴ Дээрги-Чаяакчы-ла ону күзээр болза, силерге бодум база удавас чеде бээримге ыяк бүзүрээр мен.

²⁵ Ол ышкаш мээң хереглелдеримче сагыш салзын дээш чорутканыңар эргелиг эживис, мээң ажил-үүлемни эгин кожа кылчып, кады дайылдажып чоруур кижим — Епафродитти силерге дедир чорударын эргежок чугула кылдыр көрдүм. ²⁶ Чүгө дээрге ол силерни дыка көрүксеп турар база ооң араанының дугайында медээ силерге чеде

берген дээрге, мунгарап турар. ²⁷ Ол, шынап-ла, аажок арааш, өлүр чазып турду, ынчалза-даа мээң мунгаралымга оон-даа улуг мунгарал немешпезин дээш, Бурган ону өршээди (чүгле ону эвес, а мени база). ²⁸ Ону көргөш, аажок өөрүүрүңерни билир мен, мээң мунгаралымны ол-ла харын чавырып тур. Ынчангаш ону силерге чорудар дээн күзел-лим күштелип кел чор. ²⁹ Дээрги-Чаяакчыга башкарткаш, ону улуг өөрүшкү-биле уткунар база ындыг улусту кедергей хүндүлөп чоруңар. ³⁰ Чүгө дээрге ол Христостуң ажил-херээ дээш өлүр чазып, силерниң меңээ чедирип шыдаваан дузаныңарны көргүзүп, меңээ бараан болур дээш, амы-тынын артыңа каап чорду.

Бурганның мурнунга ылаптыг актыг боору

3 ¹ Ха-дунма, түннелинде чугаалаарым болза, Дээрги-Чаяакчыга башкарты бергениңер ужун өөрүп-байырлаңар! Силерге чангыс-ла ол чүүлдү катап-катап бижири меңээ берге эвес, а ону дыңнаары силерге кадагалалды хайырлаар. ² Бузут үүлгедикчилеринден кичээниңер! Мага-ботту берттиндирерин суртаалдап чоруурлардан кичээниңер! Ол ыттардан кичээниңер! ³ Чүгө дээрге ёзулуг кыртыжап демдектеткен улус — олар эвес, а бис — Сүлдени дамчыштыр Бурганга бараан болган, Христос Иисуска башкарткан амыдыралывыс дээш аас-кежиктиг база даштыкы ёзулалдарга бүзүрөвес улус-тур бис. ⁴ Шынап, даштыкы ёзулалдарга бодум ынанып боор турдум. Менден аңгы кандыг-бир кижини оларга ынаныр барымдааларын хөй деп бо-даар болза, мээни оон-даа хөй. ⁵ Төрүттүңөш, сес хонганымда, кыртыжап демдектеттим, израиль чондан, Вениаминниң аймаандан үнген ук-ызыгуурлуг мен. Еврей ада-иенден төрүттүңен еврей боор-да, ыдыктыг хоойлуга хамаарылгамны ап көөр болза, фарисей мен. ⁶ Христоска бүзүрөөннениң ниитилелин эң чүткүлдүүм-биле истеп сүрүп келдим, ыдыктыг хоойлуну бүгү чүүлдерге хамаарыштыр бүрүнү-биле сагып келдим.

⁷ Ынчалза-даа ынчан чедиишкиним деп санап чораан чүүлүмнү ам — Христостуң ачызында — хей хоозун деп санап тур мен. ⁸⁻⁹ Ол туржук, мээң Дээрги-Чаяакчым Христос Иисусту билип алырының өндүр чаагайыңа деңнээрге, өске бүгү чүүл шуут херек чок деп санап тур мен. Ол дээш, делегейде арткан бүгү чүүлдү үндүр октапкан мен. Христосту угаап билирим база Ооң-биле бүрүн катчып алырым дээш, ыдыктыг хоойлуну дамчып кээр агартышкынны эвес, а Христоска бүзүрөөринден дөстелир, бүзүрөл дамчыштыр Бургандан кээр агартышкынны тып алырым дээш, өске бүгү чүүлдү бок деп санап тур

мен. ¹⁰Мээң байгы-ла билип алыксаан чүүлүм – Христосту билип алыры, тодаргайлаар болза, Ону өлүглерден катап диргизипкен күштү билип алыры, өлүрде безин Ооң өлгени ышкаш өлүрү база Ооң хилинчээн үлежири болур. ¹¹Ооң өлүглерден катап дирилгени дег, канчап-чооп-даа болза катап дирлиримге идегеп тур мен.

Сорулгаңар чедип алыры-биле чүткүдүңер

¹²Ол сорулгамны чедип ап, сайзырангай апардым дивейн-дир мен, ынчалза-даа Христос Иисустун мени Бодунче хаара туткан сорулгазын чедип алыр дээш, бар шаам-биле чүткүп чор мен. ¹³Ха-дунма, бодунду ол бүгүге четкен мен деп бодавадым, а чүгле соомда калган бүгү чүүлдү уттупкаш, мурнумда турар чүүлге чедери-биле чүткүп чор мен.

¹⁴Христос Иисусту дамчыштыр алзын дээш, Бурганның мени кыйгырганы шанналче – мөңгө амыдыралче бурунгаар чүткүп чор мен. ¹⁵Бис, угаан-сарылы четчип, бышкан улус, дөгере ындыг бодалдыг болзувусса эки. А кандыг-бир айтырыгже көрүжүнер бистиинден аңгы болза, Бурган ону база силерге тодарадып бээр. ¹⁶Ындыг-даа болза, чүнү билип алган болдур бис, оон аайы-биле улаштыр амыдырап көрээли.

¹⁷Ха-дунма, мээң үлегеримни эдерерин уламчыланаар. Ол ышкаш силерге тодарадып бергенивис шын үлегериниң аайы-биле амыдырай берген өске улусче кичээнгей салып көрүнер. ¹⁸Мооң мурнунда силерге чугаалап турган чүвемни, караам чажын төп, катаптап тур мен: хөй-ле өске улус Христостун белдир-креске өлүмүнүң дайзыннары дег амыдырап чорлар. ¹⁹Оларның салым-чолу – тамыга кеземче көөрү, оларның бурганы – хырын база оларның алдар-макталы – боттарын бужартадып турар чүүл. Оларның байгы бодалдары бо делегейниң ажил-херектеринче угланган. ²⁰А бистиң төрөөн чуртувус – дээрлерде. Камгалакчывыс, Дээрги-Чаяакчы Иисус Христостун оортан кээрин манап турар бис. ²¹Өске бүгү чүүлдү ону дамчыштыр чагырып шыдааны Бодунун күчү-күжүнүн ачызында, Ол чөгенчиг мага-боттарывысты өскерттүпкеш, оларны Бодунун алдаржып чыраан мага-бодунга дөмей кылыптар.

Бодун канчаар алдынарының дугайында

4 ¹Ынчангаш, эргим, сактып ийлээн ха-дунмам, аас-кежиим болгаш шаанналым силер: Дээрги-Чаяакчыга башкарткаш, быжыг турунар.

²Дээрги-Чаяакчыга бүзүрээнинер ачызында эп-сеткилдиг болу берип көөрүн Еводия биле Синтихиядан база ээрежип дилеп тур мен.

³Мээң шынчы эжим*, сени база дилеп тур мен: бо херэеженнерге дузадан кат. Олар мээң-биле, Климент-биле база амыдыралдын номунче аттарын киир бижээн өске-даа кады ажилдап турар эштерим-биле кады Буянның Медээ дээш, эгин кожа туржуп келгеннер болгай.

⁴Дээрги-Чаяакчыга башкартып амыдырааш, үргүлчү өөрүп-байырланар. Катап-катап чугаалаайн: өөрүп-байырланар! ⁵Улуска чөпшүл, дыңнангыр хамаарылганар бүгүдеге билдине берзин. Дээрги-Чаяакчы мырынай чоокта турар. ⁶Чүү-даа дээш, сагыш човаванар, харын боттарынаарның дилег-човаанарны Бурганга ажыдып берип, мөргүнер, Аңаа үргүлчү өөрүп четтириңер. ⁷Ынчан улустун угаап-билиптер шаандан ажа бээр Бурганның амыр-тайбыны чүректеринер болгаш угаан-сарылынаарны Христос Иисуска башкартканыңар дамчыштыр кадагалаар.

⁸Ха-дунма, түннелинде силерге чугаалап каайн, бодалдарынаарны чүгле буянның болгаш макталга төлептиг чүүлдер-биле иштеп көрүнер: алыс шынның, чаагай сеткилдиг, чөптүг, арыг база ынакшылга болгаш ат-алдарга төлептиг чүүлдер ол-дур. ⁹Силерниң менден өөренип азы хүлээп алганыңар, көрүп азы дыңнап алганыңар бүгү чүүлдү херек кырында ажыгланаар-ла. Амыр-тайбынның үнер дөзү – Бурган ынчан силер-биле кады боор.

Хайырлал белектер дээш өөрүп четтиришиштин

¹⁰Мен дээш, ам база сагыш човап эгелээринерге, Дээрги-Чаяакчыга башкарткан амыдыралымга шын сеткилимден өөрүп тур мен. Ийет, үргүлчү сагыш човап келген болбайн канчаар силер, чүгле оонаарны көргүзүптер арганар чок турган-дыр. ¹¹Кандыг-бир чүве хереглээш, ону чугаалаан деп бодаванар, чүге дээрге кандыг-даа байдалдарда менде бар чүве-биле сеткил ханып өөрөнгөн мен. ¹²Түрегделди-даа, элбекшилди-даа көрүп эрттим, кажан-даа, кандыг-даа байдалдарга чорааш, тодуг азы аш-даа, эндерик хөй азы эвээш-биче кошкулдуг-даа болзумза, аңаа сеткил ханарының чажыдын ажыдып алган мен. ¹³Меңээ күштү хайырлап турар Христостун ачызында чүнү-даа шыдажып эртер мен. ¹⁴Ындыг-даа болза, мээң човаланым үлешкеш, эки херекти кылган-дыр силер.

* ^{4:3} «Мээң шынчы эжим» – грек дылда «сизиг» деп сөс бо утканы илерединден аңгыда, Павелдиң Сизиг деп эжиниң ады бооп турар чадавас.

¹⁵ Буянныг Медээни силерниң аранарга суртаалдаарым эгезинде, Македониядан чоруй барган турумда, силерниинден өске, чангыс-даа Бурганга бүзүрэннер ниитилели мээң чидириглерим болгаш ты-выштарымны үлешпейн келгенин эки билир силер, филиппийжилер. ¹⁶ Фессалоника хоорайга турумда безин, чединмес апарган үемде, чангыс эвес удаа дузалаан болгай силер. ¹⁷ Хайырлал белээ дилээш, ынча дивейн-дир мен. Харын кылып турар чүүлүнер силерге ажыктыг үре-түннелди көвүдөдир бээрин күзеп тур мен. ¹⁸ Епафродитти дамчыштыр чоруткан хайырлал белектеринерни алдым. Мээң хереглелимден-даа хөйүнү берген болдунар, ынчангаш ам хереглээн бүгү чүүлүм бар. Белектеринер – Бурганга таарымчалыг чаагай өргүлдерниң айдызааны дег болду. ¹⁹ Мээң Бурганым база силерниң бүгү хереглелдеринерни Христос Иисусту дамчыштыр Бодунуң алдарлыг эртине-байлактарындан хандырып бээр! ²⁰ Бурганывыс болгаш Адавыска кезээ мөңгөдө алдар бактаазын. Аминь.

Түңнел байыр чедиришишкиннери

²¹ Христос Иисустуң улузу апарган бүгү улуска байыр чедирдим. Мээң-биле кады турар ха-дуңма база силерге байыр чедирип тур. ²² Бурганның бүгү улузу, ылаңгыя императорнуң өргээзинде бараан болуп турарлар, силерге байыр чедирип турлар. ²³ Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостуң авыралы силерниң сүлдөнерге бактаазын!*

* ^{4:23} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бо шүлүк «аминь» деп сөс-биле төнгөн.

КОЛОССЧУЛАРГА ЧАГАА

Кирилде сөстөр

1 ¹ Бурганның күзел-соруун ёзугаар Христос Иисустуң элчини болган Павелден база бүзүрэн эживис Тимофейден байыр. ² Колосста Бурганның улузунга, Христоска башкарткан Бурганга шынчы ха-дуңмавыска бижидим.

³ Бурган Адавыстан* келген авырал болгаш амыр-тайбың силерге бактаазын!

Колоссчуларның бүзүрели болгаш ынакшылы

Силер дээш, мөргүп тура, Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун Адазы боор Бурганга үргүлчү өөрүп четтирер-дир бис. ⁴ Чүгө дээрге бис Христос Иисуска бүзүрээниңер дугайында база Бурганның бүгү улузунга ынакшылыңар дугайында дыңнап кагдывыс. ⁵ А бүзүрелиңер болгаш ынакшылыңар силерни дээрде манаан, идегеп турар чүвөңерден төрүттүнгөн. Ол бүгүнүң дугайында эң баштай Буянныг Медээниң алыс шын суртаалын дамчыштыр дыңнаан силер. ⁶ Ук Буянныг Медээ силерде база чеде берген болгай. Бурганның авыралының дугайында эң баштай дыңнап кааныңар база ооң алыс шынныын билип кааныңар хүнден бээр силерниң аранарга кандыг болчук, Буянныг Медээ бүгү делегейге база шак ынчаар өзүп көвүдөп, үре-түннелин көргүзүп турар. ⁷ Силер ол авырал дугайында бис-биле дөмей ажыл кылып чоруур ханы ынак эживис, силерге ажыктыг боору-биле Христоска шынчы бараан бооп турар Епафростан дыңнаан силер. ⁸ Оон ангыда, Ыдыктыг Сүлдениң силерге хайырааны ынакшыл дугайында база ол биске чугаалаан.

Христос болгаш Ооң ажыл-херээ

⁹ Ынчангаш ол бүгүнүң дугайында дыңнап каан хүнүвүстен бээр силер дээш, үзүк-соксаал чок мөргүп тур бис. Бурган силерге Сүлдөге

* ^{1:3} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Бурган Адавыстан» деп сөстөргө «База Дээрги-Чаяакчы Иисус Христостан» деп сөстөрни немээн.

башкарткан мерген угаан болгаш тодаргай угаашкын-биле Ооң күзел-соруун эң долу билип аар аргадан бээрин дилеп тур бис. ¹⁰Дээрги-Чаяакчыга төлептиг амыдырал-биле амыдыраарыңар дээш; Ооң сеткили ханар бүгү чүүлдерни кезээде кылырыңар дээш; кандыг-даа буянныг ажыл-херээнерниң үре-түннелдиг боору дээш база Бурган дугайында билиинерниң өзери дээш, мөргүп келдивис. ¹¹Ындыг боор кылдыр, Ол силерни Бодунуң өндүр улуг күчүзүңге чүүлдештир кандыг-даа күш-биле быжыктырзын база бүгү чүвени туруштуу-биле шыдажып эртер арганы силерге хайырлазын. ¹²Бодунуң улузунуң чырыткылыг өңчүзүңден үлүг алыр арганы силерге бергени дээш, Адага өөрүшкү-маннайлыг өөрүп четтириңер. ¹³Бурган бисти караңгының чагыргазындан хостааш, Бодунуң ханы ынак Оглуңуң Чагыргазыңче көжүрүп эккелген. ¹⁴Бис Ооң ачызында* хосталганы – бачыттары-высты өршээрин чедип алган бис.

¹⁵Христос дээрге көзүлбес Бурганның каракка көстүр овор-хевири-дир. Ол – эң улуг Оглу-дур, бүгү чаяалганың Баштыңы-дыр. ¹⁶Чүге дээрге Бурган дээрде-даа, черде-даа турар база көстүр-даа, көзүлбес-даа бүгү чүвени: дүжүлгелерде орарларны, күштерни, чагырыкчыларны болгаш эрге-чагырга ээлериң Христосту дамчыштыр чаяган. Бүгү чүве Ону дамчыштыр база Ооң-биле харылзаалыг бооп чаяаттыңан. ¹⁷Ол хамыктың мурнунда бар турган, бүгү чүве Ону дамчыштыр харылзажып, аразында чогумчалыг тудушкан. ¹⁸Ол мага-боттуң азы Бурганга бүзүрөөннер ниитилелиниң база Баштыңы. Ол – эң улуг Оглу, өлүглерден эң баштай катап дирлип келген бүгүдениң эге дөзү. ¹⁹Чүге дээрге Бодунуң бүдүн-бүрүн бүдүжү Христоска база бар турзун деп, Бурган күзөөн-дир. ²⁰Бурган Христосту дамчыштыр бүгү чүүлдерни Боду-биле эптештирип алырын күзөөн. Ооң белдир-креске төккөн ханың дамчыштыр Бурган дээрде-даа, черде-даа бар бүгү чүүлдер-биле эл-хол бооп, эптежип алган.

²¹Бир шагда бузуттуг херектериңер болгаш сагыш-бодалдарыңар ужун Бурганның дайзыннары, Оон аңгылаткан улус чордунар. ²²Бурган ам Христостуң эът-мага-бодун база Ооң өлүмүн дамчыштыр силерни Боду-биле эптештирип алган. Ол силерни Бодунга шынчы, кем-буруу чок улус кылдыр хүлээп аар дээш ынчанган. ²³Чүгле бүзүрелиңер быжыг болгаш чаныш-сыныш чок улус бооп көрүңер, Буянныг Медээни дыңнап каарыңарга, силерге хайырлаан

* ^{1:14}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Ооң ачызында» деп сөстөргө «База Ооң ханың дамчыштыр» деп сөстөрни немээн.

идегелден кажан-даа өскээр барбанар. Ол Буянныг Медээни дээр адаанда амыдыраан бүгү амылыг амытанга медеглээн, силер база дыңнадыңар чоп. А мен, Павел, ол Буянныг Медээниң бараан болукчузу апардым.

Павелдиң Бурганга бүзүрөөннер ниитилелинге бараан болганы

²⁴Мен ам силер дээш көргөн хилинчээм ужун өөрүп тур мен. Чер кырынга амыдыралымга хилинчек көрүп тура, Ооң мага-боду боор Бурганга бүзүрөөннер ниитилели дээш, Христоска хамааржыр хилинчектин четпейн барган хемчээлин эчизинге чедирип турарым бо. ²⁵Бурганның меңээ дааскан даалгазын ёзугаар Бурганга бүзүрөөннер ниитилелиниң бараан болукчузу апардым. Бурган меңээ Ооң медээзин эң долузу-биле силерге медеглээр айтышкын берген. ²⁶А ол меде – бүгү салгалдардан бүгү үелерде чажырып келген чажыт-тыр. Бурган ам ол чажытты Бодунуң улузунга ажыдып берген. ²⁷Өске бүгү чоннарның аразыңга кайы хире эртинге-байлак болгаш алдар ол чажытта барын Бурган Бодунуң улузунга ажыдар бодаан. А ук чажыт – Христостуң силер-биле кады амыдырай бергенинде. Христос дээрге Бурганның алдарыңдан үлүг алыр идегелиңер-дир. ²⁸Кижигү бүрүзүн Христоска башкарткан бышкан амы-хуу кылдыр Бурганның мурнунга эккеп көргүзөр дээш, улусту бисте бар-ла мерген угаан-биле айттып-сургап, өөредип, Христосту оларга суртаалдап турар бис. ²⁹Ол сорулганы боттандыраар дээш ажылдап, Христостуң меңээ бергени, меңээ күчүлүг салдарың көргүзүп турар бүгү чүткүл-күжүм-биле демисежип чоруурум бо-дур.

2 ¹Силер дээш, Лаодикияда чурттаан Бурганга бүзүрөөннер дээш база арын көржүп душпааным өске бүгү улус дээш, кайы хире чаныш-сыныш чок демисежип келгенимни билип аарыңарны күзеп тур мен. ²Олар Бурганның чажыды азы Христосту билип алырыңар хайырлап бээри бүзүрел-биле бажын ажыр байызыңар дээш, оларның чүректерин ынакшылдың чештинмес доңу-биле доннап, соруку кириңер дээш, ол бүгүңү кылып келдим. ³А Христоста мерген угаан болгаш билигнің хамык эртинге-байлаан шыгжаан. ⁴Кым-даа силерни ааска чагай оптуг сөстөр-биле дуурайлап шыдавазың дээш, силерге ону чугаалап тур мен. ⁵Мага-бодум араңарга турбаза-даа, сүлдем силер-биле кады. Ол ышкаш силерниң сырый катгышканыңарны, Христоска бүзүрөөниңерниң кайы хире быжыын көргөш, өөрүп тур мен.

⁷ Бир шагда силер база ындыг күзээшкиннер аайы-биле амыдырап, бодунарны база ынчалдыр алдынып чораан силер.

⁸ А ам ол бүгүнү: дошкууралды, киленни, өш-өжээнни, нүгүл-хопту болгаш үй-балай сөстөр эдерин ыңай ап октаптынар. ⁹ Бот-боттарынарны мегелевенер, чүге дээрге биеэги бүдүжүнерни оон бүгү үүлгедиглери-биле ыңай ап октапкан, ¹⁰ чаа кижиниң бүдүжүн — чаа «мен»-ни кедип алган болгай силер. Ол чаа «мен» Чаяакчының омур-хевиринге улам дөмейлежип, Бурганны алыс шын билип аарынче чоокшулап, үргүлчү чаартынып орат. ¹¹ Түңнелинде чаа кижидүжүндө: грек, иудей; кыртыжап демдектеткен азы кыртыжап демдектетпээн кижиде; варвар, скиф*; кул, хостуг хамааты деп ылгаашкын чок. Чүглө Христос бар, Ол — бүгүдө болур база Ол — бүгүдеде бар!

¹² Бир-тээ, Бурганның шилип алганы ынак, ыдыктыг улус болганынарда, ээ көрүүшкүннү, буянны, биче сеткилди, томаарышкынны, шыдамык чорукту «кедип алынар». ¹³ Бот-боттарынарга шыдамык хамаарылгалыг бооп, кайы-бирээнер өске-бир эжинге хомудап-даа турза, бот-боттарынарны өршээнер. Дээрги-Чаяакчының силерни өршээгени дег, силер база ынчалдыр өршээнер! ¹⁴ А чүнүң-даа кырынга бүгүдени болбаазын чаңгыс-эп кылдыр тудуштуруп ынакшыл турар болзун. ¹⁵ Христостун ээкээри амыр-тайбың чүректинерни углап-баштазын, чүге дээрге Бурган силерни амыр-тайбыңче кый деп, чаңгыс мага-ботче тудуштурган-дыр. Ол дээш, өөрүп четтиринер! ¹⁶ Христостун сөзү оон бүгү байлакшылы-биле силерниң аранарга амыдыразын. Силер ынчан бот-боттарынарны чедишкен мерген угаан-биле өөредип база сургап, а ол ышкаш сеткилинер ханызындан өөрүп четтирип чоруурунар Бурганга ыдыктыг ырлар, йөрөөлдер болгаш Сүлдеге сорук кирипкен ырлар ырлап шыдаар силер. ¹⁷ Кылып турар бүгү чүүлдеринер — сөстөр-даа, ажил-херектер-даа Дээрги-Чаяакчы Иисустун ады-биле болуп турзун, Бурган Адага Ону дамчыштыр өөрүп четтирип турар болгай силер.

Христиан өг-бүлө

¹⁸ Кадайлар, ашактарынарга чагыртынар, чүге дээрге Дээрги-Чаяакчыга башкарткан улус боттарын ынчаар алдынар ужурлуг. ¹⁹ Ашактар, кадайларынарга ынак болунар, оларны кадыг-дошкун аажылаванар.

* ^{3:11} Варвар, скиф — гректерниң көрүжү-биле грек культурага хары, черлик аймак-чоннарны олар ынча деп адап турганнар.

²⁰ Ажы-төл, бүгү талазы-биле ада-иенерни дыңнанар, чүге дээрге ындыг аажы-чаңынар Дээрги-Чаяакчыга таарымчалыг. ²¹ Ада-ие, ажы-төлүнерни бужургандырбанар, оон башка оларның хөңнү калып каар.

²² Кулдар, бо делегейде ээлеринерни бүгү талазы-биле дыңнанар. Чашпаа улус ышкаш, карак чаап эвес, а ак сеткилдиг, Дээрги-Чаяакчыны хүндүлөп, дыңнанар. ²³ Чүнү-даа кылып турзунарза, ону улус дээш эвес, а Дээрги-Чаяакчы дээш кылганынар дег, ак сеткилдиг ажилданар. ²⁴ Дээрги-Чаяакчы силерге шаннал кылдыр өңчү бээрин утпанар. Дээрги-Чаяакчы Христоска бараан бооп турар болгай силер. ²⁵ Бак чүүл үүлгедип турар кижиде харыы бак чүүлдү ол-ла хемчээл-биле алып, чүге дээрге Бурган улусту ылгай көрбөс.

4 ¹ Элер, силер база кулдарынарны ак сеткилдиг болгаш чөптүг аажыланар. Силерниң база дээрде Ээнер барын утпанар.

Өске чагыг-сүмелер

² Чүткүлдүг мөргүнер, мөргүп тура кичээниңер база өөрүп четтиринер! ³ Бис дээш база Бурган медээвиске орукту ажыдып берип, Христостун чажыдын суртаалдаар арганы биске берзин дээш, мөргүнер. Ол суртаал ужун мен ам хоругдал адаанда тур мен. ⁴ Улуска ол чажыгты болур-чогууру-биле, мээ-медерелче синдиктир медеглээрим дээш, мөргүнер. ⁵ Бурганга бүзүрөвээн улус-биле боттарынарны сарыылдыг ап, кандыг-даа арганы ажыпланар. ⁶ Кижиде бүрүзүңге херектиг харыы тудуп шыдаар кылдыр, чугаанар үргүлчү чедингир болгаш чечен-мерген болзун.

Түңнел байыр чедиришишкиннери

⁷ Силерге мээң дугайымда бүгү чүвени Тихик чугаалап чедер. Ол Бурганга бүзүрөөн ханы ынак эжим-дир база Дээрги-Чаяакчыга шынчы бараан болуп, кады ажилдап турарым кижидир. ⁸ Ону силерже чорудуп турар сорулгам мындыг: ол бистиң канчаар амыдырап-ажылдап турарывысты силерге дыңнаткаш*, сеткил-сагыжынарны сорук киризин. ⁹ Тихикти мен бүзүрөөн база ханы ынак эживис

* ^{4:8} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Ол бистиң канчаар амыдырап-ажылдап турарывысты силерге дыңнаткаш» деп сөстөрни эвес, а «Ол силерниң канчаар амыдырап-ажылдап турарынарны билип алзын база» деп сөстөрни бижээн.

Онисим-биле кады силерге чоруттум. Ол силерниң чангыс чер чурттугларынарның бирээзи боор кижиге. Мында чүү болуп турарын олар силерге бирден-бирээ чок чугаалап чедерлер.

¹⁰ Мээң хоругдал адаанда кады турар эжим Аристарх биле Варнаваның төрөл дунмазы Марк олар силерге байыр чедирдилер. (Маркка хамаарыштыр айтышкын алган силер: ол силерге чеде бээрге, ону хүндүткел ёзузу-биле уткуңар.) ¹¹ Иуст деп адаткан Иисус база силерге байыр чедирип тур. Бурганның Чагыргазы дээш, мээң-биле кады ажылдап турар улустуң аразында чүгле олар иудейлер чүве. Олар менээ улуг деткимче бооп келдилер.

¹² Епафрас база силерге байыр чедирип тур. Ол силерниң бирээр-дир база Христос Иисустуң чалчазы боор кижиге-дир. Силер дээш, ол үргүлчү аажок чүткүлдүг мөргүп, Бурганның күзел-соруунга бүрүнү-биле чагырткан, четчип-бышкан болуруңар дээш, Бургандан дилеп турар-дыр. ¹³ Ооң силер дээш база Лаодикияда, Иерапольда чурттаан бүзүрөөн улус дээш, кайы хире карак кызыл ажылдап турарын бодум херечилеп тур мен. ¹⁴ Бистин ханы ынак эмчивис Лука биле Димас олар база силерге байыр чедирип турлар. ¹⁵ Лаодикияда бүзүрөөн ха-дунмага, а ол ышкаш Нимфага* база ооң бажыңында чыгылып турар Бурганга бүзүрөөннер ниитилелинге мээң байырым чедиринер. ¹⁶ Бо чагааны араңарга номчуп дооскаш, ону лаодикияжыларның Бурганга бүзүрөөннер ниитилелинге база номчуур кылдыр дамчыдып беринер. А силер Лаодикиядан чедип кээр чагааны база номчуңар. ¹⁷ Архиппке мынча деп чугааланар: «Дээрги-Чаяакчыга бараан боор дээш хүлээнген ажыл-херээнни албан күүседиринге бүзүрелдиг бол».

¹⁸ Бодумнуң холум-биле бижип олур мен: Павелден байыр. Хоругдал адаанда турарымны утпаңар. Бурганның авыралы шуптуңарга бактаазын!**

* ^{4:15} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде Нимфа (Нимфия) деп кыс атты эвес, а Нимфан деп эр атты бижээн.

** ^{4:18} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бо шүлүк «аминь» деп сөс-биле төнгөн.

ФЕССАЛОНИКАЖЫЛАРГА БИРГИ ЧАГАА

Кириилде сөстөр

1 ¹ Павел, Сила болгаш Тимофейден байыр! Фессалоникада Бурган Ада болгаш Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христоска бүзүрөөннер ниитилелинге бижидим. Силерге авырал* биле амыр-тайбың бактаазын!

Фессалоникажыларның бүзүрели болгаш амыдыралы

² Мөргүл кылган санывыста-ла силерни сактып, дөгереңер дээш, Бурганга үргүлчү өөрүп четтирер-дир бис. ³ Силерниң бүзүрелиңер дээш ажыл-херээннерни, ынакшылыңардан сорук кирген ажылыңарны, Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христоска идегелиңерниң чайгылыш чогуң Бурган Адавыстың мурнунга доктаамал сактып чор бис. ⁴ Ха-дунма, Бурганның силерге ынаан, Ооң силерни шилип алганын билир бис. ⁵ Чүге дээрге бистин эккелгенивис Буянныг Медээ силерге чүгле сөс кырында эвес, а күчүлүү-биле, Ыдыктыг Сүлдени дамчыштыр, алыс шынга бүрүн бүзүрел-биле чедип турар. Аранарга тургаш, силерге буянныг болзун дээш, канчаар амыдырап келгенивисти көргөн болгай силер. ⁶ Бисти база Дээрги-Чаяакчыны боттарыңарга өтүнер үлегер кылып алган силер. Буянныг Медээни улуг хилинчек көрүп, ынчалза-даа Ыдыктыг Сүлдениң бээри өөрүшкү-биле хүлээп алган силер. ⁷ Ынчангаш Македония болгаш Ахаия можуларда бүгү бүзүрөөн улуска үлегер апардыңар. ⁸ Дээрги-Чаяакчының медээзи ам силерни дамчып, чүгле Македония болгаш Ахаияга эвес, а чер болганга нептерей берген. Бурганга бүзүрөөннер кайда-даа билдингир апарган, бис ам ол дугайында чүнү-даа чугаалавайн барып

* ^{1:1} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «авырал» деп сөске: «Бурган Адавыс болгаш Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостан келген» — деп сөстөрни немээн.

боор бис. ⁹Бисти канчаар хүлээп алганынар дугайында, дүрзү-бурганнардан ойталааш, алыс шын дириг Бурганга бараан боору-биле Олче канчаар ээлгениңер дугайында бүгү өске улус боттары биске чугаалап турар апарды. ¹⁰Улус силерни Бурганның Оглу Иисустун дээрден чедип кээрин манап турарлар дээр-дир. Бурган Иисусту өлүглерден катап диргискен, а Ол бисти Бурганның кел чыдар киленинден камгалаар.

Павелдиң Фессалоникага ажыл-чорудулгазы

2 ¹Бистиң силерге кээп чораанывыс түңнел чок болбаанын боттарынар билер силер, ха-дунма. ²А ооң мурнунда Филиппыга кайы хире хилинчек көрүп, дорамчыладып келгенивис база силерге билдингир. Ынчалза-даа күштүг удур хөделиишкин турда-ла, Бурганывыс биске Ооң Буянның Медээзин силерге дидими-биле суртаалдаар арганы берген. ³Силерни кыйгырган өөрөдивиисте кандыг-даа будулгаазынныг, чүдек-бужар сагыш чок, бис кымны-даа мегелевейн турар бис. ⁴А Буянның Медээни суртаалдаарын дагзыры-биле Бурганның шылгааны улус дег чугаалап тур бис. Ынчангаш бис чугаалап тура, улустун эвес, а чүректөривисти билер Бурганның сеткили ханзын дээш, кызыткан бис. ⁵Шынап-ла, силер билер силер, кажан-даа авыястап чорбаан бис, чажырап хире хуу ажык-кончаа сүрген сагыжывыс-даа чок турган; херечивис – Бурган ол-дур! ⁶Силерден-даа, өске улустан-даа алдар-мактал дилевээн бис. ⁷Христостун элчиннери болгаш, силерден бараан болушкун манап, негээр эргелиг турган бис, ынчалза-даа чаш төлдери дээш, иениң сагыш човаары дег, силерге аажок уян-чымчак хамаарылга* көргүстүвүс. ⁸Силерге ындыг күштүг ынак болгаш, чүгле Буянның Медээни эвес, а амы-тынывысты силерге хүлээдип бээринге белен турдувус. Биске ол хире эргим болдунар! ⁹⁻¹⁰Ха-дунма, кайы хире чилчик үзүлдүр ажылдап, бергелерни эртип келгенивисти билер силер. Бурганның Буянның Медээзин силерге суртаалдап тура, кайынарны-даа шүүдетпес дээш, дүне-хүндүс дивейн ажылдап, бүзүрөөн силерге хамаарыштыр боттарывысты Бурганның мурнунга арыг-шынчы, төлептиг ап келгенивисти билер силер, Бурган база ону херечилээр. ¹¹Ада кижиниң ажы-төлүн эки көөрү дег, силерниң кижы бүрүзүн ынчаар эки көрүп келгенивисти билер силер: ¹²«Ооң Чагыргазы

* ^{2:7}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Аажок уян-чымчак хамаарылга» эвес, а «Чаш уруглар ышкаш» деп бижээн.

болгаш алдарын үлежири-биле силерни кыйгырган Бурганның мурнунга төлептиг чурттанар» деп, бис силерни сорук кирип, аргалап база үттеп-сургап келген бис.

Иудеяда христианның үлегери

¹³Бистен дыңнааныңар Бурганның медээзин хүлээп аарда, ону кижы сөзү дег эвес, а ооң херек кырында кандыгызы дег: бүзүрей бээриңерге, силерге күчүлүг салдар чедирип турар Бурганның сөзү дег кылдыр хүлээп алган силер. Үзүк-соксаал чокка Бурганга өөрүп четтиривистиң база бир чылдагааны ол-дур. ¹⁴Иудеяда турар Христос Иисуска башкарткан Бурганга бүзүрөөннер ниитилелинин үлегерин эдерген болгай силер, ха-дунма. Чүге дээрге оларның иудейлерден когарааны дег, силер база боттарыңарның-на чаңгыс чер чурттугларыңардан когарап турар-дыр силер. ¹⁵Иудейлер, ооң мурнунда медээчилерин өлүрүп турганнары дег, Дээрги-Чаякчы Иисусту өлүрүп кааннар, а бисти истеп сүрүп турганнар. Оларның ажыл-херээ Бурганга таарымча чок база бүгү кижы төрөлгөтенге удур бооп турар. ¹⁶Олар биске камгалал дугайында Буянның Медээни өске чоннарга чедиреринге шаптык кадып, ооң-биле бачыттарының аян долдуруп турарлар. Ынчалза-даа Бурганның килени ам-на оларның кырынче чылча дүжер!

Павелдиң Фессалоникаже аажок катап келиксээни

¹⁷Ха-дунма, кезек өйде бисти силерден чарыптарга, сеткиливис тулуш харылзаалыг хевээр-даа болза, өскүссүрөөн дег бооп, силер-биле арын көржүп ужуражырын аажок күштүг күзеп келдивис. ¹⁸Ийе, бис силерге катап медээжок келикседивис, Павел мен база чаңгыс эвес удаа чеде бээрин шенедим, ынчалза-даа эрлик бистиң оруувусту дуй туруп турду. ¹⁹Чүге дээрге силер эвес болза, өске кымнар идегеливистиң, өөрүшкүвүстүн база Дээрги-Чаякчывыс Иисус катап чедип кээрге, тиилелгевис дээш чоргааралывыстың үнер дөзү боорул?! ²⁰Ийет, ылап-ла силер – чоргааралывыс болгаш өөрүшкүвүс силер!

3 ¹Ынчангаш бис, силер-биле чарлышкынны оон ыңай ууп шыдавайн баргаш, Афиныга ийи бодувус артып каар деп шиитпир үндүрдүвүс. ²А силерге Тимофейни, Христостун дугайында Буянның Медээни суртаалдаар кижини, Бурганның ажыл-херээнге бистиң-биле денге ажылдаан бүзүрөөн эживисти, чоруттувус. Ол силерни сорук кирип база бүзүрелиңер быжыктырзын. ³Ол хире

кончуг истеп сүрүүшкүннер ужун кым-даа чайгыла бербезин дээш, ынчалдывыс. Шак ол шенелделер биске албан таваржырын билир-ле болгай силер. ⁴Бисти истеп сүре бээри чайлаш чогуу силер-биле кады турар үевисте-ле чугаалап шаг болган бис. Ол ынчалдыр болган-даа деп, силер ам билир силер. ⁵Ынчангаш мен, оон ыңай ма-наар харык чок апаргаш, силерниң бүзүрелиңер дугайында билип эккелзин дээш, Тимофейни чоруттум. Күткүкчү эрлик силерни оруунардан астыктыра бербээн бе дээш, ажил-херээвис хей черге болбаан бе дээш, коргуп турдум.

Эки медээлер

⁶Ындыг-даа болза Тимофей силерден мырыңай чаа эеп келгеш, бүзүрелиңер болгаш ынакшылыңар дугайында эки медээлер эккелди. «Бистиң дугайывыста чаагай сактыышкын фессалоникажыларга артып калган, ынчангаш оларны көрүксээнивистен дудак чок, бисти көрүксээш, четтикпейн турар улус-тур» деп, ол чугаалап келди. ⁷Байдалывыс чеже-даа берге бооп, истеп сүрүүшкүннер турза-даа, бүзүрелиңер бисти сорук кирип, улуг деткимче болду, ха-дунма. ⁸Чүгө дээрге силерниң Дээрги-Чаяакчы-биле эвилелиңер ыяк быжыг боорга, бис ам база катап тынгарлы бердивис. ⁹Силер дээш база Бурганывыстың мурнунга бисти өөрткениңер дээш, Бурганга өөрүп четтиргенивисти канчаар долузу-биле ажыдарыл?! ¹⁰Силер-биле база катап арын көржүп ужуражыр дээш, бүзүрелиңерниң ам-даа четпейн турар чүүлүн немеп бээр дээш, бис дүне-хүндүс дивейн, бар шаавыс-биле мөргүп тур бис.

¹¹Ынчанганда Бурган Адавыс Боду база Дээрги-Чаяакчывыс Иисус силерге баар орукту биске айтып берзин. ¹²Силерниң бот-боттарыңарга база арткан хамык улуска ынакшылыңарны Дээрги-Чаяакчы улам өстүргеш, бистиң силерге ынакшылывыс дег кылдыр, кызыгаар чокка өстүрүп берзин. ¹³Дээрги-Чаяакчывыс Иисустуң Аңаа хамааржыр хамык улузу-биле кады эеп кээр хүнүнге чедир Бурган Адавыстың мурнунга чүректеринер кем-буруу чок болгаш ыдыктыг бооп артсын дээш, Ол силерни быжыктырзын. Аминь.

Бурганга таарымчалыг амыдырал

4 ¹Түннелинде, ха-дунма, Дээрги-Чаяакчы Иисустуң ады-биле силерден ээрежип база кыйгырып тур бис: Бурганга таарымчалыг кылдыр канчаар амыдыраар уjurлуун силерге өөредип каанывыс дег, улаштыр ынчалдыр амыдыраңар. Ам безин ынчалдыр

амыдырап турар силер*, ындыг-даа болза ынчаар амыдыраарын оон-даа чүткүлдүг уламчыланаар. ²Дээрги-Чаяакчы Иисустуң эрге-чагыргазы-биле силерге кандыг чагыглар бергенивисти билир силер. ³Бурган силерден боттарыңарны Аңаа бараалгадып амыдыраарыңарны болгаш кандыг-даа самыыраар чоруктан ойталаарыңарны күзеп турар. ⁴Эр кижиги бүрүзү бодунуң мага-бодун база оон күзээшкениңерин тудуп**, Бурганга шынчы, мактал-хүндүгө төлептиг амыдыразын. ⁵Бурганны билбес өске чоннар улузу дег, туралаан хандыкшылының аайыңга кирбезин. ⁶Ындыг таварылгада эр кижиги бүзүрөөн эжин карак ажыттап, оон бүзүрелиңер ажыглай бербезин халак. Чүгө дээрге моон мурнунда-ла силерге чугаалап база кичээндирип турганывыс дег, шак ындыг бачыгтар дээш, Бурган кеземче онаар. ⁷Ол бисти чүдек-бужар боорунче эвес, а Аңаа шынчы амыдыралче кыйгырган болгай. ⁸Ындыг болганда, кым ол чагыгларны хүлээп албааныл, оозу-биле кижини эвес, а силерге Бодунуң Ыдыктыг Сүлдезин берип турар Бурганны хүлээп албаан-дыр.

⁹Бүзүрөөн ха-дунмавыска ынакшыл дугайында силерге оон ыңай бижээн херээвис чок боор, чүгө дээрге Бурган силерни бот-бодуңарга ынак боорунга өөредип каан болгай. ¹⁰Бүгү Македонияда чурттаан ха-дунманарга чогуу-на ынчалдыр ынак силер. Ындыг-даа болза, ха-дунма, бот-бодуңарга оон-даа күштүг ынак бооруңарны дилеп тур бис. ¹¹Тайбың-шөлөөн амыдыралче чүткүнер, оон мурнунда силерге чагып турганывыс дег, кижиги бүрүзү бодунуң ажил-херээв чогудуп, амыдыраар кошкулун бодунуң холу-биле ажылдап аар уjurлуг. ¹²Ынчалдыр кылыр болзуңарза, өске улус силерниң канчаар амыдырап чорууруңарны хүндүлээр база хереглелдеринерге кымдан-даа хамаарылга чок боор силер.

Дээрги-Чаяакчының эеп кээри

¹³Ха-дунма, өлгөн улус-биле чүү боорун билип аарыңарны күзеп тур бис. Силер, идегээр чүвези чок өске улус дег, өлгөннөр дээш муңгараваңар. ¹⁴Бир-тээ, Иисус өлгөш, оон катап дирилген деп бүзүрээр болганывыста, Иисуска бүзүрөвишаан өлгөн улусту Бурган Оон-биле кады дедир эккээр деп база бүзүрээр бис. ¹⁵Дээрги-Чаяакчының

* ^{4:1} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Ам безин ынчалдыр амыдырап турар силер» деп сөстөр таварышпайн турар.

** ^{4:4} «Мага-бодун база оон күзээшкениңерин тудуп» — деп сөстөрниң өске утказы: «Бодунуң кадайы-биле кады чурттазын» — бооп чадавас.

чугаалаан сөстөрүн барымдаалап, силерге чугаалап тур бис: Ооң чедип кээринге чедир бистин аравыстан дириг артар улус — мөчөөннер мурнунче кирбес бис. ¹⁶Улус дээрнин дээди төлээзинин үнүн болгаш Бурганнын бүрээзинин эткенин дыннап каар. Дээрги-Чаяакчы Боду дээрден дүжүп келгеш, дужаалын медеглептер. Христоска бүзүрөвишаан өлгөннер ынчан кымны-даа мурнай катап дирлип кээр. ¹⁷А оон соонда бис, дириг улус, Дээрги-Чаяакчыны агаарга уткуур дээш, олар-биле кады булуттар кырынче көдүртүп үндүртү бээр база оон сонгаар кезээ мөнгөдө Дээрги-Чаяакчы-биле кады артар бис. ¹⁸Ынчангаш ол сөстөр-биле бот-бодунарны аргалап чорунар.

Дээрги-Чаяакчының эеп кээринге белен болуңар

5 ¹Ха-дунма, силерге үелер болгаш хуусаалар дугайында бижээн херээ чок боор. ²Дүне када оор дег, Дээрги-Чаяакчының хүнү хенертен чедип кээрин боттарыңар кончуг эки билир силер. ³Улус: «Кайда-даа амыр-тайбың-дыр, айыыл чок-тур» — деп чугаалажы бээрге, ынчан хенертен, сааттыг херээженнин эди аарый бээри дег, оларны айыыл-халап хөме таварыыр база кым-даа өлүмден дезип шыдавас!

⁴Ха-дунма, ынчалза-даа силер дүмбей карангыда эвес силер, ол хүн, оор дег, силернин кырыңарга хеп-хенертен келбес. ⁵Чүгө дээрге силер — чырыктын болгаш хүннүн ажы-төлү силер. Бис дүнгө база дүмбей карангыга хамаарышпас бис. ⁶Ындыг болганда, өске улус ышкаш, уйгуга бастырбаалы. Серемчилелдиг болгаш хынамчалыг болунар. ⁷Уйгужу улус дүне удуур, арагачылар база дүне эзиртир ижер болгай. ⁸А бис, хүнге хамааржыр болганывыста, хынамчалыг болуулу, бүзүрел болгаш ынакшылды — куяк хеп дег, а камгалалга идегелди — куяк бөрт дег кедип аалы. ⁹Чүгө дээрге Бурган бисти, Оон киленинин хүнүндө шиидер дээш эвес, а Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христосту дамчыштыр камгалаар дээш шилип алган. ¹⁰Христос бис дээш, Оон эеп кээр хүнүндө дириг-даа, өлүг-даа турар болзувусса, Оон-биле тудуш апарып, амыдыраарывыс дээш өлгөн. ¹¹Ынчангаш ам ынчалдыр кылып турарыңар дег, бот-боттарыңарны моон-даа сонгаар аргалаңар база быжыгланар.

Түнел чагыг-сүмелер болгаш байыр чедиришикиннери

¹²Ха-дунма, улуу-биле дилеп тур бис: араңарда кызымак ажылдап турар, Дээрги-Чаяакчы-биле харылзаалыг амыдыралга силерни углап-баштап, чагып-сургап турар удуртукчуларны хүндүлөп көрүңер.

¹³Кылып турар ажыл-херээ дээш, оларны ханы хүндүлөңер, оларга ынак болуңар. Араңарда эеп-найыралдыг амыдыраңар. ¹⁴Ха-дунма, күштүү-биле дилеп тур бис: ажыл кылбас чалгааларны билиндириңер, кортуктарны сорук кириңер, кошкактарга чөлөнгиш болуңар, хамык улус-биле чымчак, чазык болуңар. ¹⁵Кайыңар-даа бузуг дээш бузуг-биле харыылай бербезиңер хайгаараңар, харын бот-боттарыңарга база өске бүгү улуска буяндан үргүлчү кылып чоруңар. ¹⁶Үргүлчү өөрүп чоруңар! ¹⁷Соксаал чок мөргүлдөңер. ¹⁸Кандыг-даа байдалга тургаш, Бурганга өөрүп четтирип чоруңар — Христос Иисуска бүзүрөөн бүгү улустун ынчалдыр чурттаарын Бурган күзеп турар.

¹⁹Ыдыктыг Сүлденин одун өжүрбөңер: ²⁰өттүр билген медеглелдерни куду көрбөңер, ²¹ынчалза-даа шуптузун хынап чаңчыгыңар; буяндан туттунуңар, ²²кандыг-даа бузуттан чайлап чоруңар.

²³Амыр-тайбыңның үнер дөзү боор Бурган Боду силерни бүрүнү-биле ыдыктазын. Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун эеп кээр хүнүнгө чедир силернин сүлдөңер, сагыш-сеткилиңер база мага-бодуңар кем чок арыг кадагалаттынып артсын. ²⁴Силерни кыйгырган Бурган Бодунун сөзүңгө шынчы, Ол аазаашкынын күүседир!

²⁵Ха-дунма, бис дээш база мөргүлдөп көрүңер! ²⁶Бурганнын бүгү улузун ыдыктыг ошкаашкын-биле мендилөңер. ²⁷Дээрги-Чаяакчының эрге-чагыргазы-биле силерге дужаап тур мен: бо чагааны бүгү бүзүрөөн ха-дунмага номчуп беринер. ²⁸Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун авыралы силерге бактазын!*

* ^{5:28}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бо шүлүк «аминь» деп сөс-биле төнгөн.

ФЕССАЛОНИКАЖЫЛАРГА ИЙИГИ ЧАГАА

Кирилде сөстөр

1 ¹Павел, Сила база Тимофейден байыр. Фессалоникада Бурган Адавыс болгаш Дээрги-Чаяакчы Иисус Христоска бүзүрөөннер ниитилелинге бижидим.

²Бурган Адавыс болгаш Дээрги-Чаяакчы Иисус Христостан келген авырал биле амыр-тайбың силерге бактаазын!

Бурганның шүүгүзүнүң дугайында

³Ха-дунма, силер дээш, Бурганга үргүлчү өөрүп четтирер ужурлуг бис. Ындыг боору чөп, чүгө дээрге силерниң бүзүрелиңер өй-кызыгаар чок өзүп, бот-боттарыңарга ынакшылыңар улам улгадып орар.

⁴Ынчангаш бис боттарывыс-ла силерниң шыдажып эртип турарыңар бүгү истеп сүрүүшкүннер, хилинчектер ортузунга туруштууна база бүзүрелиңер дугайында Бурганның өске бүзүрөөннер ниитилелдеринге чоргаарал-биле чугаалап турар бис.

⁵Бурганның шүүгүзү чөптүг дээрзиниң бадыткалы бо-дур: ол дээш, хинчектенип турарыңар Бурганның Чагыргазынче алызы барып киреринге төлептиг кылдыр санаттырар силер. ⁶Бурган чөптүг: хилинчөөнөр дээш буруулуг улуска Ол хилинчек-биле орнун эгидер, ⁷а ам хилинчек көрүп чоруур силерге бис-биле катай Дээрги-Чаяакчы Иисустун ээп кээр хүнүндө амыр-дышты хайырлаар. Христос дээрдөн Бодунун күчүлүг төлөөлери-биле кады ⁸оттун чалбыыжыңга бүргеткен чедип келгеш, Бурганны билип албаан база Дээрги-Чаяакчывыс Иисустун дугайында Буянның Медээге чагыртпаан улуска кеземчени эккээр. ⁹Олар мөңгө өлүмнүн кеземчези-биле санажыр: оларны Дээрги-Чаяакчының чанынга турарыңдан база Ооң күчү-күжүнүн чырыыңдан чарып, ойладып чорудуптар. ¹⁰Бодунун чонунун аразыңга алдаржыыры-биле база Аңаа бүзүрөөн бүгү улустун аразыңга өндүр чаагай боору-биле Христостун чедип кээри хүнде

ол бүгү чогуу бүдөр. Ол улустун аразыңга силер база турар силер, чүгө дээрге бистиң херечилеливиске бүзүрөөн-дир силер.

¹¹Ынчангаш силер дээш, үргүлчү мөргүп, Бурган силерни Бодунун олче кыйгырган амыдыралыңга төлептиг кылдыр көрзүн дээш база силерниң хамык буянның сагыжыңарны, бүзүрөөниңерден укталган ажил-херөөннерни Бодунун күжү-биле эчизинге чедирзин дээш, дилеп тур бис. ¹²Ынчан силерниң ачыңарда Дээрги-Чаяакчывыс Иисустун ады алдаржыыр, а силер база Бурганывыстың болгаш Дээрги-Чаяакчы Иисус Христостун авыралы-биле Ооң ачызында алдаржыыр силер.

Бузуттуг язы болгаш Иисус Христостун ээп кээри

2 ¹Ха-дунма, Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун ийиги удаа чедип кээринге база бистиң Ону уткуур дээш, канчаар чыгылы-рывыска хамаарыштыр силерден дилээривис болза: ²угааныңар ышкынмаңар база Дээрги-Чаяакчының чедип кээр ужурлуг хүнү келген-дир деп турар кандыг-даа өттүр билген медеглелдер, ажы-дышкынның сөстөр азы бисти бижээн деп турар меге чагаалар-даа силерни дүүретпезин. ³Силер кымга-даа, канчаар-даа болза дуурайлатпаңар. Чүгө дээрге Дээрги-Чаяакчының хүнү кээр мурнуу чарыында баштай Бурганга удур улуг тура халышкын үнер база мөңгө өлүмгө чыгаттырган, бузуттан бүткен язы чедип кээр ужурлуг. ⁴Улустун «Бурган» дээри азы ыдыктыг деп мөгеери бүгү чүүлден ол удурланыкчы бодун өрү көрдүнер, оон туржук, Бурганның өргээзинге дүжүлгеже саадаптар база бодун «Бурган мен» деп чарлаттыңар.

⁵Силер-биле кады тургаш, ол дугайың чугаалап турдум чоп, сагынмас-тыр силер бе? ⁶Ол кижичогуур үе-шагы кээр бетинде бодун көргүзөр дээрге, ону чүү дуй туруп турарың ам билер силер. ⁷Бузуттун чажыт күштери амдыгааштан салдарың көргүзүп кирипкен, ынчалза-даа амдыызыңда оларны доктаадып турар кижичогуур, Бурган ооң бодун оруктан чайлатпааже, бузуттун оруун дуй турарың уламчылаар. ⁸Ынчан ол бузуттуг язы бодун ажыы-биле көргүзөр, ынчалза-даа Дээрги-Чаяакчы Иисус ону Бодунун тыныжы-биле өлүрүп каар база Бодунун катап чедип кээр хүнүндө чайынналчак чырыы-биле узуткап каар. ⁹Бузуттуг язының көстүп кээри – эрликтин ажыл-херээ боор – ол аажок улуг күчү-күш-биле меге бадыткал демдектери, меге кайгамчык чүүлдер болгаш ¹⁰янзы-бүрү хевирниң бузуттуг дуурайлаашкыны бооп, бодун көргүзөр. Алыс шыңга ынакшыырыңдан база ооң ачызында камгалал алырыңдан ойталааш, өлүмчө бар чыдар улус аңаа

алзып алыр. ¹¹ Ынчангаш Бурган оларны будулар чорукка чагыртып-тарга, олар мегеге бүзүрөй бээрлер. ¹² Алыс шынга бүзүрөвейн, бузутка алыскан хамык улус шииттирзиннер дээш, Ол ынчаар кылган.

Камгалал алзыннар дээш, силерни шилип алган

¹³ Дээрги-Чаяакчының ынакшааны ха-дунма, силер дээш, Бурганга үргүлчү өөрүп четтирер ужурлуг бис! Чүгө дээрге Ыдыктыг Сүлдениң силерни Бурганга аңгылаанын дамчыштыр база алыс шынга бүзүрээниңер дамчыштыр камгалалды алзыннар дээш, Бурган силерни баштайгы дүжүт кылдыр шилип алган. ¹⁴ Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун алдарын үлөшсиннер дээш, силерге суртаалдаанывыс Буянның Медээ дамчыштыр Ол силерни ук камгалалче кыйгырган болгай. ¹⁵ Ха-дунма, ынчангаш чаныш-сыныш чок туржуңар! Силерге аас-биле-даа, чагаага бижип-даа дамчытканывыс өөредигден быжыкы-биле туттунуңар.

¹⁶ Ам Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христос болгаш биске ынак база Бодунун авыралы-биле мөңгө аргалалды, ачылыг идегелди биске хайырлаан Бурган Адавыс ¹⁷ чүректериңерни сорук киризин, а ол ышкаш кандыг-даа буянның ажил-херээңер, чугаа-сөзүңер дээш, быжыктырзын.

Бис дээш, мөргүңер

3 ¹ Ха-дунма, түннелинде бис дээш, мөргүүрүңерни дилеп тур бис. Дээрги-Чаяакчының медээзи оккуру-биле нептереп, силерниң аранарга дег, улустун хүндүткелин чаалап алзын. ² Оон аңгыда, будалган болгаш бузуттуг улустан Бурган бисти камгалазын дээш мөргүңер: чүгө дээрге кижиги бүрүзү-ле Буянның Медээге бүзүрөвөс болгай.

³ Ынчалза-даа Дээрги-Чаяакчы сөзүңгө шынчы. Ол силерни быжыктырар база эрликтен кадагалаар. ⁴ А бис силерниң айыткан чүүлүвүстү күүседип келгениңерге база ам-даа күүседиреңерге Дээрги-Чаяакчының мурнунга ыяк бүзүрөлдиг бис. ⁵ Дээрги-Чаяакчы чүректериңерге Бурганның бээри ынакшылче база Христостун бээри шыдамык чорукче орукту айтып берзин.

Ажыл чок орбаңар

⁶ Ха-дунма, Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун ады-биле силерге айыткап тур бис: кылыр ажил чок амыдырап чоруур база бистен шингээдип алганы өөредигни эдербес ха-дунманарның чанынче чаг-даванар. ⁷ Бисти канчаар өттүңер ужурлууңарны боттарыңар билир-ле

болгай силер. Чүгө дээрге силерниң аранарга чалгаа улус диртпээн бис. ⁸ Кымның-даа кескинди хлевин халаска чип, азыратпадывыс, харын кайы-бирээңерге аартык болбас дээш, дүне-хүндүс дивейн, ажилдап келдивис. ⁹ Силерден дуза дилээр эргевис чогуңдан-даа эвес, а бистен үлегер аарыңарны күзээш, ынчаар кылдывыс. ¹⁰ Кады турар үевисте, силерге мындыг дүрүм арттырган бис: «Кым ажилдаар хөңнү чогул, ол чем чивезин!»

¹¹ А ам аранарда чамдык улустун кылыр ажил чок чурттап турары биске дыңналып тур. Олар боттары каяа-даа ажилдавайн, өскелерниң ажил-херектеринче холгаарлаарыңга өйлежип турар дээр-дир. ¹² Ындыг улусту амыр-шөлөөн ажилдап, амыдыраар кошкулун боттары тыпсын деп, Дээрги-Чаяакчы Иисус Христостун адыңдан дужаап база кыйгырып тур бис. ¹³ А силер, ха-дунма, буян тарып тура, могапшылаарын уттуптуңар.

¹⁴ Бо чагаада айтышкыннарывысты дыңналас кандыг-бир кижиги бар болза, ону демдектей көрүп алыңар. Аңаа ыянчыг болзун дээш, оон-биле харылзашпаңар. ¹⁵ Ындыг-даа болза аңаа дайзыныңарга дег хамаарылга көргүспөңер, а ха-дунманарны дег, билиндир сургаңар!

Түннел байыр чедиришикиннери

¹⁶ Амыр-тайбыңның үнер дөзү боор Дээрги-Чаяакчы Боду амыр-тайбыңны силерге кажан-даа, кандыг-даа арга-биле хайырлазын. Дээрги-Чаяакчы шуптуңар-биле кады болзун! ¹⁷ Бодунун холум-биле бижип олур мен: Павелден байыр. Ол чагаа мээни-дир деп көргүзөр дээш, чагааларымның шуптузун ынчаар демдектеп тур мен. ¹⁸ Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун авыралы силер бүгүдеге бактаазын!*

* ^{3:18} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бо шүлүк «аминь» деп сөс-биле төнгөн.

ТИМОФЕЙГЕ БИРГИ ЧАГАА

Кирилде сөстөр

1 ¹ Камгалакчывыс Бурганның база идегеливис Христос Иисустуң айтышкыны-биле Христос Иисустуң элчини болган Павелден байыр. ² Христоска кайывыс-даа бүзүрэн болгаш, алыс шынныг оглум дег болган Тимофей сенээ бижидим.

Бурган Адавыстан база Дээрги-Чаяакчывыс Христос Иисустан келген авырал биле амыр-тайбың сенээ бактаазын!

Меге өөредиглер дугайында кичээндириг

³ Македонияже чоруп тура, сенден дилээним дег, Ефеске артып каарыңны күзеп тур мен. Ында чамдык улус меге өөредиглер нептередип турар-дыр. Олардан соксаарын неге. ⁴ Оларга тоолчургу чугаалардан база төнмес-батпас ада-өгбе даңзылары тургузарындан ойталаарын чугаала. Ол бүгү чүгле аас-дыл үндүрер база бүзүрел дамчыштыр билдинер Бурганның бодалындан улустуң кичээнгеийин чардыктырар. ⁵ А ол негелдениң сорулгазы — арыг чүректен, арыг арын-нүүрден, ажык сеткилдиг бүзүрелден үнер ынакшылды өөскүдери боор. ⁶ Чамдык улус ол бүгүден хая көрүнгөш, ужур-утка чок чулчуругже дүлнү берген. ⁷ Олар ыдыктыг хоойлу башкылары болуксаарлар, ынчалза-даа чүнү чугаалап турарын-даа, оон туржук, чүнү дугайында ындыг шиитпирлии-биле улусту бүзүредип турарын-даа угаап билбестер.

⁸ Чөп ажыглаар болза, ыдыктыг хоойлу эки дээрзин билир бис. ⁹ Бурганның мурнунга актыг улуска ыдыктыг хоойлунуң херээ чогуң билир бис. Ол дараазында улуска херек: хоойлу-дүрүм үрекчилеринге, корумчурумга чагыртпастарга; Бурганны хүндүлевес база бачыгтыг улуска; Бурганны дорамчылап, Аңаа удурланыр улуска; ада-иезинче холун көдүрерлерге, өлүрүкчүлерге; ¹⁰ анаа база үй-балай самыырааннарга; кижилер оорлап, садарларга, мегечилерге база мегелеп херечилээрлерге; алыс шынныг өөредигге удур кандыг-бир чүве үүлгеткеннерге. ¹¹ Ол өөредиг ачы-буянныг Бурганның алдарлыг Буянныг Медээзинде сиңниккен, а ук Буянныг Медээни менээ бүзүрөп дааскан.

Бурганның өршээли дээш өөрүп четтиришишкин

¹² Ажыл-херээмни кылыр күштү меңээ берген Дээрги-Чаяакчывыс Христос Иисуска өөрүп четтирдим. Чүге дээрге Ол мени шынчы кижидеп көргөш, Бодунга бараан боор кылдыр томуйлаан. ¹³ Ооң мурнунда Бурганны бак сөглөп, бүзүрэн улусту истеп сүрүп, дора көрүп-даа чорзумза, Бурган менээ өршээлин көргүскен, чүге дээрге мен ол бүгүнү үүлгедип тура, чүве билбес база бүзүрөвөөн турдум. ¹⁴ Дээрги-Чаяакчывыс Бодунун эгээртинмес өршээлин Христос Иисустан келген бүзүрел-биле база ынакшыл-биле кады менче сиңниктир төктү.

¹⁵ Чигзиниг чок хүлээп ап база бүзүрөп боор шынныг сөстөр бо-дур: Христос Иисус бо делегейже бачыгтыг улусту камгалап аар дээш келген, а мен оларның эң багы-дыр мен. ¹⁶ Ооң соонда Христос Иисус Бодунун кызыгаар чок шыдамыын бачыгтыгларның эң багы боор менээ көргүссүн дээш, Бурган менээ өршээлин хайырлаан. Христоска бүзүрөөш, мөңгө амыдыралды алыр хамык улуска мээң үүле-чолум үлегер болган. ¹⁷ Мөңгө Хаанга, өлүм чок, көзүлбес дың чаңгыс Бурганга кезээ мөңгөде мактал-хүндү база алдар бактаазын! Аминь.

Павелдиң Тимофейни сорук кииргени

¹⁸ Оглум, Тимофей, кажан-бир шагда сенээ хамаарыштыр чугаалаан өттүр билген медеглелдерге сылдап, сенээ мындыг чагыг берип ор мен. Сен ол сөстөр-биле чепсегленгөш, эки чаалажып көр. ¹⁹ Бүзүрелиңни база арыг арын-нүүрүннү кадагала, чүге дээрге ону тооваан чамдык улустуң бүзүрели буураан болгай. ²⁰ Ындыгларга Именей биле Александр хамааржыр. Бурганны бак сөглээр чоруун кагдырар дээш, мен оларны эрликтин эргезинге хүлээдип берипкен мен.

Мөргүл дугайында

2 ¹ Сенден чүден артык дилээм бо-дур: Бурганга дилеглерлиг, чалбарыглыг, өөрүп четтиришишкинниг, өскелерге болушкан мөргүлдер — бүгү улус дээш мөргүлдер болзун. ² Чагырыкчылар биле эрге-чагырга ээлээннер база ол санче кирзиннер. Бистиң оожум база амыр-шөлөөн, Бурганны хүндүлөп, Аңаа төлөптиг амыдырап шыдаарывыс дээш, ол ындыг болзун. ³ Ындыг боорга, эки-даа, Камгалакчывыс боор Бурганга таарымчалыг-даа. ⁴ Бурган бүгү улустуң камгалалды алырын база алыс шынны билип аарын күзеп турар. ⁵ Чүге дээрге Бурган-даа чаңгыс, Бурган биле кижиде төрөлгөтөнниң эптештирикчизи — Боду база кижиде — Христос Иисус-даа чаңгыс!

⁶Ол Бодун шупту улусту хостаар дээш өргээн. Бурганның улусту камгалаар деп турарын Ол чогуур үеде ынчалдыр бадыткаан. ⁷Ооң ужурунда Бурган мени бүзүрел биле алыс шынны өске чоннар улузунга медеглезин дээш, элчин база башкы кылдыр шилип алган. Силерге чугаалаан чүвем шынны*, мен мегелевейн тур мен!

⁸Ынчангаш эр улус каяа-даа болза мөргүп чоруурун күзеп тур мен. Олар килеңневейн, алгыжып-кырышпайн, актыг холдарын өрү сунуп, мөргүзүннер. ⁹Шак ынчаар херээженнер база ужур-чурумга таарыштыр кеттинип, эгениичел база бодамчалыг чоруу-биле боттарынын каастаар ужурлуг. Бажын аянынг таартканы, алдыны, ак шуру эртинеэзи база үнелиг хеви-биле каастанмазыннар. ¹⁰А ооң орнунга Бурганны хүндүлээр дээн херээженнер буянныг херектери-биле боттарынын каастаар ужурлуг. ¹¹Өөредиг ап турар херээженнер оожум, бүрүнү-биле дыңнангыр болзуннар. ¹²Херээжен кижиниң өөредирин азы эр кижини чагыраарын чөпшээревейн тур мен. Ол бодун оожум ап чорзун. ¹³Баштай Адамны, а ооң соонда Еваны чаяаган-на болгай. ¹⁴Адам-даа эвес, а Ева дуурайлаткаш, Бурганнын хоойлузун үреди чоп! ¹⁵Ындыг-даа болза херээжен кижини бүзүрелдиг, ынакшылдыг, Бурганга шынчы база эки мөзүлүг амыдырап чоруур болза, ажы-төл божуур үезинде Бурган ону кадагалаар**.

Бурганга бүзүрэннер ниитилелиниң удуртукчулары

3 ¹Кандыг-бир кижини Бурганга бүзүрэннер ниитилелиниң удуртукчузу боор дээш чүткүүр болза, ол эки ажил-херек кылыксаан-дыр деп чугаа шынныг болдур ийин. ²Ынчаарга удуртукчу кижини аажы-чангында четпестер чок, кадайынга өскерилбес***, бодун туттунуп билер, бодамчалыг, төлептиг алдынып чоруур, хүндүлээчел ээ, улусту өөредип шыдаар кижини боор ужурлуг. ³Ол арагаже сундукпас, содаачы эвес, оожум-топтуг, эп-найыралдыг, акша-мөңгүгө чазыйлава; ⁴бодунуң өг-бүлезин эки башкарып шыдаар, дыңнангыр база ону бүгү

* ^{2,7}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бо сөстөргө: «Мен Христоска башкарткаш» – деп сөстөрнү немээн.

** ^{2,15}«Ажы-төл божуур үезинде Бурган ону кадагалаар» деп сөстөрнүң өске утказы: «Ол ажы-төл божуурун дамчыштыр камгалалды алып» – бооп чадава.

*** ^{3,2,12}«Кадайынга өскерилбес» деп сөстөрнүң өске уткалары: «Чүглө чангыс катап кадай алган» азы «Чүглө чангыс херээженге өгленген» – бооп чадава.

талазы-биле хүндүлээр ажы-төлдүг кижини боор ужурлуг. ⁵(Бодунуң өг-бүлезин башкарып шыдава кижини Бурганнын бүзүрэннер ниитилели дээш канчап сагыш човаарыл?) ⁶Ол кижини Христоска чоокта чаа бүзүрэн улус санынче кирбес ужурлуг, оон башка бодун өрү көрдүне бээр база эрликке дөмейлештир шииттирип аар. ⁷Бурганга бүзүрэннер ниитилелинден дашкаар ооң ат-сураа база чүглө эки боор ужурлуг, оон башка ол бак атка кирип, эрликтин дузаанга туттуруп аар.

Бурганга бүзүрэннер ниитилелинде дузалакчылар

⁸Дузалакчылар база хүндүткелге төлептиг, ак сеткилдиг, арагага сунду чок, алыксак-чиксек эвес улус боор ужурлуг. ⁹Олар арыг арын-нүүр-биле бүзүрелдин ханы алыс шынын эдерер ужурлуг. ¹⁰Дузалакчыны база баштай шенээр херек. Оларга удур кандыг-даа буруудадышкын тывылбаза, дузалакчылар бооп бараан болгайлар аан.

¹¹Оларнын кадайлары база хүндүткелге төлептиг, хоп-чип дажы-ва, бодун туттунуп билер, бүгү тала-биле бүзүрөп боор улус болзун. ¹²Дузалакчылар кадайларынга өскерилбес*, ажы-төлүн база өг-бүлезин эки башкарып шыдаар эрлер боор ужурлуг. ¹³Эки бараан бооп келген улус хүндүткелдиг байдалды чедип алып база Христос Иисуска бүзүрээни дээш, боттарынга аажок бүзүрелдиг боор.

Өндүр улуг чажыт

¹⁴Бо бүгүнү сенээ бижидим, оон кадында удава сенээ чеде бээримге идегеп олур мен. ¹⁵Саадай берзимзе, алыс шыннын чөленгиижи база үндезини боор дириг Бурганнын бүзүрэннер ниитилелинге – Бурганнын өг-бүлезинге бодунну канчаар алып ужурлуунну билер алзын дээш, бижэним ол.

¹⁶Ийет, маргыш чок, бүзүреливистин чажыды өндүр улуг: «Христос кижини мага-боттук бооп чедип келген, Ооң Бодун ап келгениниң актыын Сүлдө көргүскен, дээрнин төлээлери Ону көргөн, Ооң дугайында Буянныг Медээни чоннарга суртаалдаан, бо делегейнин улузу Аңаа бүзүрөй берген база Ол Бодунуң алдары-биле дээрже көдүрлүп үнө берген».

* ^{3,2,12}«Кадайынга өскерилбес» деп сөстөрнүң өске уткалары: «Чүглө чангыс катап кадай алган» азы «Чүглө чангыс херээженге өгленген» – бооп чадава.

Меге башкылар дугайында

4 ¹Сөөлгү үелерде чамдык улустун бүзүрелден ойталай бээрин Ыдыктыг Сүлде тодаргай чугаалап турар. Олар мегениң сүлделерин дыннап, буктардан укталган өөредиглерни эдере бээрлер. ²Шак ындыг өөредиглер арын-нүүрүн кызыткан демир-биле оя чиртип алганзыг, ийи арынныг мегечилерден кээр. ³Олар улустун өгленирин азы кандыг-бир чем чиирин хоруп турарлар. А ол чемни, бүзүрөөн азы алыс шынны билер улус өөрүп четтирип хүлээп алзын дээш, Бурган чаяаган болгай. ⁴Бурганның бүгү чаяалгазы эки болганда, өөрүп четтирип хүлээп ап турар кандыг-даа чүүлдерден ойталап болбас. ⁵Чүге дээрге ону Бурганның сөзү-биле база мөргүл-биле ыдыктап турар.

⁶Бүзүрөөн эш-өөрүңге шак ындыг суртаалдан бер. Сен ынчан Христос Иисустун шынчы чалчазы: бүзүрелдин сөстери-биле база эдергениң алыс шын өөредиг-биле доруктур азыраткан кижин боор сен. ⁷А Бурганны дорамчылаан, мелегейзиг чугаалардан чайлап чор, бодунну Бурганны хүндүлээр амыдыралга дадыктыр. ⁸Мага-бот дадыктырары чангыс талалыг, чер албас боор, а Бурганны хүндүлээри бүгү талазы-биле ажыктыг, чүге дээрге ында амгы-даа, келир-даа амыдыралдын азаашкыны бар. ⁹Бүрүн хүлээп алырынга төлептиг шынныг сөстөр ол-дур. ¹⁰Бүгү улустун, ылаңгыя бүзүрөөннерин, Камгалакчызы боор дириг Бурганга идегээш, карак кызыл ажылдап, ол идегел дээш, демисежип* чоруур-дур бис.

¹¹Улустан ону негеп, ынчаар өөрөт. ¹²Сен аныяк боорунга, кым-даа сени базынчактай аарак көрбезин. Бүгү чүүлдер талазы-биле: чугаа-сөзүн, бодунну ап чоруурун, ынакшылын, бүзүрелиң база арыг-чаагайың-биле бүзүрөөннерге үлегер бол. ¹³Мен келгичемге чедир Бижилгени улуска номчуурунга, суртаалдаарынга база өөредиринге бодунну бараалгадып көр. ¹⁴Удуртукчулар холдарын сенээ дээскеш, мөргүп турда, өттүр билген медеглелдер дузаны-биле сенээ берген Ыдыктыг Сүлдениң ачы-буян хайырлалын херексевейн барба. ¹⁵Бо бүгүнү карак кызыл кылып көр, бүгү бодунну оларга бараалгат, ынчан сээң өзүлденни хамык улус көрүп каар. ¹⁶Бодунну болгаш өөредип турар чүүлүнү кичээнгейлиг хайгаара. Ол бүгүден быжыг туттун. Ынчаар кылып чоруур болзунза, бодунну-даа, дыннакчыларыңны-даа кадагалап алыр сен.

* ^{4:10}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Демисежип» эвес, а «Бак атка кирерин шыдажып» деп бижээн.

Бүзүрөөннерге хамаарыштыр хүлээлге

5 ¹Назыны дөгөөн ашактарны донгун чемелеве, а бодуннуң ачаң-биле чугаалашканың дег, эвилең чугаалаш. Аныяк эрлерге дунмаларыңга дег хамаарылгалыг бол. ²Кырган кадайларга — аванга дег, аныяк херэеженнерге — кыс дунмаларыңга дег, арыг-чаагай топтуг хамаарылгалыг бол.

³Ылап чааскаан арткан дулгуяк кадайлар дээш, сагыш чова. ⁴Дулгуяк херэеженниң ажы-төлү азы уругларының уруг-дарыы бар болза, олар ада-иезиниң, кырган ада-иезиниң азыралын чандырып, чүнү-даа мурнай боттарының өг-бүлезиниң улузу дээш сагыш човап, бүзүрөөнин херек кырында көргүзүп өөрөңзинер. Чүге дээрге Бурганның күзел-соруу ындыг-дыр. ⁵Чааскаан арткан, сагыш човап чедип кээр кижизи чок ылап дулгуяк кадай Бурганга идегээр база дүн-хүн дивейн, мөргүп, Оон дуза дилээр. ⁶Бодунуң таалалын сүрүп чурттаан дулгуяк херэежен диригге-ле өлүп калган боор. ⁷Кым-даа оларны чемелээр чылдак тыппазын дээш, ол бүгүнү улустан неге! ⁸А кандыг-бир кижин бодунуң төрөлдери, ылаңгыя өг-бүлези дээш, сагыш човавас болза, ол кижин бүзүрелден ойталаан боор база бүзүрели чок кижиден дора боор. ⁹Дулгуяк кадайлар даңзызынче чүгле алдан хардан эвээш эвес назылыг, ашаанга өскерилбейн чораан улусту кири бижин. ¹⁰Олар дээрге буянныг херектер кылып чораны-биле билдингир, ажы-төлүн өстүр азырап каан, аалчыларга хүндүлээчел, Бурганның улузунга бараан болуп келген, хай-халапка таварышканнарга дузалап чораан база янзы-бүрү буянныг херектерге боттарын бараалгаткан херэеженнер болзун.

¹¹Ынчалза-даа аныяк дулгуяктарны даңзыже кирибе. Оларның таалал сүрген күзөөшкенин Христоска бердингенинден күштүг апаарга, олар ашакка барыксай бээрлер. ¹²Христоска берген азаашкынын ээлеээн дээш, олар буруу шавышкыныга таваржырлар. ¹³Оон аңгыда, олар кылыр чүве чок боорга, бажыңнар кезип маңажыр чанчыл тып аарлар. Чүгле амыр-шөлөөн — ажыл кылбас боорундан аңгыда, хоп-чип база дажып, киришпеске киржип, чугаалавас ужурлуг чүвезин чугаалап чоруп бээрлер-дир. ¹⁴Ынчангаш аныяк дулгуяк кадайларның ашакка барып аарын күзеп тур мен. Олар ажы-төл төрүп, бажың-балгадын ажаазыңнар база дайзыңнарывыска бисти бак сөглээр чылдак бербезинер. ¹⁵Оон башка дулгуяк кадайлар аразында бүзүрелинден ойталааш, эрликти эдерип чорупканнар бар

апарган болгай. ¹⁶Кандыг-бир бүзүрөөн херээжен* дулгаж арткан херээжен төрөлдерлиг болза, олар дээш сагыш човаашкынны Бурганга бүзүрөөннер ниитилелинче чая кагбайн, бодунга хүлээнип аар ужурлу. А Бурганга бүзүрөөннер ниитилели ылап чааскаан арткан дулгажтарга дузалашсын.

¹⁷Башкарар ажылын эки кылып турар удуртукчулар, ылаңгыя суртаалдаар база өөредир ажилга кызымактар, мактал-хүндү биле төлевир** алзыннар. ¹⁸Чүгө дээрге Бижилгеде мынчаар чугаалаан: «Тараа бастырткан шарыга хээрик кедирбе», а ол ышкаш: «Ажылдаан кижиге төлевирге төлептиг боор»^а.

¹⁹Ийи азы үш херечи бадыткаваанда, удуртукчуга удур буруудадышкынны хүлээве. ²⁰Өске улус база сезинзин дээш, бачыт үүлгедикчилерин хөйүнү мурнунга сойгала.

²¹Бурганнын, Христос Иисустун база дээрнин шилиттинген төлөөлеринин мурнунга сенээ айыткап тур мен: бо айтышкыннарны эдерде, кымны-даа ылгай көрбө, чүнү-даа чаңгыс талалап кылба.

²²Дээрги-Чаяакчыга бараан боору-биле ыдыктап, кымга-даа далаш-биле холуң дээспе, өскелернин бачыдынга киришпе, бодунну арыг хевээр кадагала.

²³Моон сонгаар чүглө суг ижип турба, сээң ижин-баарыңга дузалаар кылдыр бичии виноград арагазындан база иш, чүгө дээрге болганчок-ла аарыыр-дыр сен.

²⁴Чамдык улустун бачыгтары амдыгааштан көңгүс илдең база шүүгүже оларны дорт аппарат чоруур, а өскелернин бачыгтары сөөлзүредир илереп кээр. ²⁵Буянын херектер база ындыг: чамдызы амдыгааштан илден, а ындыг көскү эвестери дөмей-ле алызы барып илерей бээрлер.

6 ¹Бурганнын ады база христиан өөредиг бак атка кирбезин дээш, дарлаткан кулдар ээлерин кандыг-даа алдар-хүндүгө төлептиг улус кылдыр көрзүннер. ²Бурганга бүзүрөөн ээлерлиг кулдар, христиан эштеривис дээш-ле, оларны хостуг чаңнавазыннар. Харын-даа

* ^{5:16}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Бүзүрөөн херээжен» деп сөстөргө «Азы бүзүрөөн эр» деп сөстөрни немээн.

** ^{5:17}«Мактал-хүндү биле төлевир» деп сөстөрнин өске уткалары: «Ийи дакпыр мактал-хүндү» азы «Ийи дакпыр төлевир» – бооп чадавас.

улам чүткүлдүг бараан болзуннар, чүгө дээрге кулдар ханы ынак, бүзүрөөн ха-дунмазынга бараан болуп, оларга ачызын көргүзүп турарлар-дыр. Бо бүгүгө өөредир база синниктир сургаар ужурлу сен.

Меге өөредиг база ылап шын эртине-байлак

³Оон өске чүүлдерге өөредир, Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун шынныг сөстөринден база Бурганнын хүндүлээри-биле дүгжүр өөредигден ойталаар кандыг-бир кижиге турар болза, ⁴ол дээрге мөнээргенгеш, сыңый дег үрдүне берген, а боду чүнү-даа билбес, аасдыл кылып, хоозун маргылдаа үндүреринге хандыкшылдан аараан күжүр-дүр. Оон оозундан чүглө адааргал, алгыш-кырыш, бак сөглөжири, кара сагыштыг каразыглар; ⁵угааны чайылган, алыс шындан астыккан улустун аразыңга төнмөс-батпас аас былаажыр чорук үнер. Олар Бурганга бараан боорун чүглө байып аарынче орук кылдыр көрүп турарлар.

⁶Ийет, Бурганнын хүндүлээри бодунун байдалыңга сагыжы ханар кижиге кончуг улуг олча-кежик болбайн канчаар. ⁷Бо делегейге чүнү-даа эккелбээн бис, моон чоруурда база чүнү-даа ап ап шыдавас бис. ⁸Чемивис биле идик-хевивис-ле бар болза, ол биске четчир ужурлу. ⁹А кымнар бай болуксаарыл, олар күткүлгеже кире бээрлер. Олар улусту буураашкын болгаш өлүмчө кири идип турар эндерик хөй мелегей база хоралыг күзээшкыннерге алзып, дузакка туттурарлар. ¹⁰Бузуттун бүгү хевирлеринин үнер дөзү – акша-хөренгиге хандыкшыл. Ону чедип алыксааш, бүзүрелдин оруундан чайлай берген, боттарыңга хөй айыыл-халапты онааштырган улус чок эвес болдур ийин.

Бүзүрел дээш, төлептиг демисеш

¹¹А сен, Бурганнын кижизи, ол бүгүден ойлап-дес! Чүглө Бурганга шынчы боорунче, Ону хүндүлөп чурттаарынче, бүзүрелче, ынакшылче, шыдамык чорукче, чөпшүл боорунче чүткү. ¹²Бүзүрел дээш, төлептии-биле демисеш, мөңгө амыдыралды чаалап ал. Хөй херечилер мурнунга бүзүрелинни ажыы-биле тулган эки медеглеп турунда, ол амыдырал дээш, Бурган сени кыйгырган болгай. ¹³Бүгү чүүлдерни тынгарган Бурганнын база ол-ла бүзүрелди Понтий Пилаттын мурнунга ажыы-биле тулган эки херечилээн Христос Иисустун мурнунга сенээ чагып тур мен: ¹⁴Дээрги-Чаяакчывыс Иисус Христостун ээп кээр хүнүңгө чедир сенээ дужааган бүгү чүүлдү арыг-шынчы болгаш бичии-даа кем чок сагып көр. ¹⁵Оон ээп кээрин чогуур үеде Бурган

биске ажыдып бээр. Ол дээрге ачы-буянныг база чаңгыс Чагырыкчы, хааннарнын Хааны болгаш тергийдээннерниң Дээргизи, ¹⁶дың чаңгыс өлүм чок Бурган-дыр. Ол кымның-даа чоокшулап шыдавазы чырыкта чурттаан — кым-даа, кажан-даа Ону көрбээн база көрүп-даа шыдавас. Алдар-хүндү база мөнгө күчү Аңаа бактаазын! Аминь.

Бай христианнарга чагыс

¹⁷Амгы амыдыралыңга бай улусту таптыг сурга: адыргавазыннар, идегел чок эртинэ-байлакка ынанмазыннар, харын бистиң сеткил ханар бүгү чүүлүвүстү элбээ-биле хандырып бээр Бурганга ынанзыннар. ¹⁸Буян тарыырын, буянныг ажыл-херээ-биле байыырын, экииргек база өске улус-биле эртинэ-байлаан үлежиринге белен боорун оларга айыт. ¹⁹Алыс шын* амыдыралды чедип аар дээш, келир үеде быжыг үндезинни олар боттарыңга ынчалдыр салып алызыннар.

Тимофейге түңнел чагыглар

²⁰Тимофей, сеңээ бүзүрөп каан бүгү чүүлдү кадагала. Бурганга таарымча чок шуугаазыңдан база улустуң «билиг» деп адап турары алыс шынга удур өөредигден чайлап чор. ²¹Чамдык улус ону шингээттивис деп чарлаттыңгаш, бүзүрелдиң оруундан аза берген-дир.

Бурганның авыралы силерге бактаазын!**

* ^{6:19}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «алыс шын» эвес, а «мөнгө» деп бижээн.

** ^{6:21}Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Силерге бактаазын» эвес, а «Сеңээ бактаазын! Аминь» деп бижээн.

ТИМОФЕЙГЕ ИЙИГИ ЧАГАА

Кирилде сөстөр

1 ¹Христос Иисус-биле сырый харылзаалыг апаргаш, Бурганның аазааны амыдыралды медеглээри-биле Ооң күзел-соруун ёзугаар айбылаткан кижиден, Христос Иисустуң элчини Павелден байыр. ²Ханы ынак оглум Тимофей сеңээ бижидим. Бурган Адавыстан база Дээрги-Чаяакчывыс Христос Иисустан келген авырал, өршээл база амыр-тайбың сеңээ бактаазын!

Буянныг Медээни суртаалдаарыңга шынчы чорук

³Сени сактып, дүне, хүндүс үргүлчү мөргүл кылган санымда-ла, ада-өгбелерим дег, арыг арын-нүүр-биле бараан бооп чоруурум Бурганга өөрүп четтирер-дир мен. ⁴Карааң чажын сактып чор мен, ол ышкаш сени аажок көрүксеп тур мен: ужурал мени өөрүшкү-биле бүргептер боор! ⁵Сеткилиң ханызыңдан бүзүрээниңни сактыр-дыр мен: кырган-аваң Лоида биле аваң Евника база ынчалдыр бүзүрөп чорааннар болгай. Оларны дег бүзүрел сенде база бар дээрзинге ыяк бүзүрээр мен.

⁶Аңаа сылдап алгаш, сагындырып ор мен: холдарымны сеңээ дег-зиримге, Бургандан алганың ачы-буян хайырлалының одун өжүрбейн көр. ⁷Бурган биске коргуушкуннуң сүлдезин эвес, а күчү-күштүң, ынакшылдың, бодамчалыг боорунуң сүлдезин берген болгай. ⁸Ынчангаш Дээрги-Чаяакчывысты херечилээринден ыятпа, Ол дээш хоругдаттырган менден база ыятпа. Харын Бурганның сеңээ бээри күшке даянгаш, Буянныг Медээни суртаалдааным ужун хилинчээмни үлежип көр. ⁹Бурган бисти камгалааш, Ооң улузу боору-биле кыйгырып алган. Ол ону бистиң кылган ажыл-херээвис дээш эвес, а Ооң Бодунуң сорулгазы база авыралы дээш, кылган. Ол ук авыралын үе-шагның мурнунда, Христос Иисусту дамчыштыр биске хайырлаан. ¹⁰А ам Бурган оозун Камгалакчывыс Христос Иисустуң биске чедип келгенин дамчыштыр көргүскен. Христос өлүмнү узуткаан база Буянныг Медээни дамчыштыр амыдырал биле өлүм чок чорукту бо делегейге эккелген.

¹¹ Бурган мени ол Буянныг Медээнин медээчизи, элчини база башкызы* кылдыр шилип алган! ¹² Мен ам ол бүгү чүүлдер дээш, хилинчек көрүп тур мен. Ынчалза-даа ол дээш ыятпас мен, чүгө дээрге Кымга бүзүрээнимни билир болгаш, мырыңай ол сөөлгү Хүнге чедир меңээ идегээн чүүлүн** Ооң кадагалап шыдаарыңга бүзүрээр мен. ¹³ Менден дыңнааның сөстөрдөн туттун, олар сеңээ шынныг өөредигниң үлегери болзун, Христос Иисус-биле сырый харылзаалыг апаргаш, бүзүрелдиг база ынакшылдыг бооп амыдыра. ¹⁴ Сеңээ идегээн бүгү буянны бисче сиңнигип кире берген Ыдыктыг Сүлдениң күжү-биле кадагала.

¹⁵ Асия можуда хамык улус, ооң иштинде Фигелл биле Ермоген, мени каапкаш барганын билир сен. ¹⁶ Онисифорнуң өг-бүлезинге Дээрги-Чаяакчы Бодунуң өршээлин көргүссүн, чүгө дээрге ол мени чеже-даа катап часкарып келген база мээң кинчилерим дээш, менден ыятпаан болгай. ¹⁷ Ол Римге кээп чорааш, кызымак дилеп тургаш, мени тып алган. ¹⁸ Ол сөөлгү хүн кээрге, Дээрги-Чаяакчы аңаа Бодунуң өршээлин хайырлазын. Ооң Ефеске меңээ кайы хире дузалаанын бодун кончуг эки билир сен.

Христос Иисуска бердинген дайынчы

2 ¹ Оглум, Тимофей, Христос Иисустан келген авыралдан күш кирип көр. ² Хөй санныг херечилер мурнунга менден дыңнаан өөредиглеринни өскелерни өөредип шыдаар шынчы улуска идегеп берип каг. ³ Христос Иисустун бердинген дайынчызы дег, хилинчекти кады шыдажып эртеринге белен бол. ⁴ Кандыг-даа дайынчы тайбың амыдыралдың ажыл-херээ-биле бодун чардыктырбас, ол чүглө ону албан-хүлээлгеже кыйгырган командириниң аайындан эртпезин бо-даар. ⁵ Дүрүмнер ёзугаар маргылдашпас болза, спортчу маргылдаага киришкен кым-даа тиилекчиниң шаңналын албас. ⁶ Кара дерин төп ажылдаан тараачын дүжүттөн бодунун үлүүн баштайгы ээлчегде алыр ужурлуг. ⁷ Мээң чүнү чугаалаанымны бодап көр. Бо бүгүнү угааптар арганы Дээрги-Чаяакчы сеңээ бээр.

⁸ Мээң суртаалдап турарым Буянныг Медээде чугаалааны дег, өлүг-лерден катап дирлип келген Иисус Христосту – Давидтиң үре-садызын

* ^{1:11} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Башкызы» деп сөске «Өске чоннар улусунун» деп сөстөрни немээн.

** ^{1:12} «Меңээ идегээн чүүлүн» деп сөстөрниң өске утказы: «Мээң Бурганга идегээн чүүлүмнү» – бооп чадавас.

сактып чор. ⁹ Буянныг Медээни суртаалдааным дээш, хилинчек көрүп, херектен дег, бектиг-дир мен. Ынчалза-даа Бурганның медээзин бектээри болдунмас! ¹⁰ Бурганның шилээн улузу база Христос Иисусту дамчыштыр кээр камгалалды мөңгө алдар-биле катай алзыннар дээш, оларны бодаанымдан, чүнү-даа шыдажып чор мен. ¹¹ Шынныг сөстөр бо-дур:

«Ооң-биле кады өлгөн болзувусса, Ооң-биле кады амыдыраар бис. ¹² Ам шыдажып турар болзувусса, Ооң-биле кады чагыраар бис. Оон ойталаар болзувусса, Ол база бистен ойталаар. ¹³ Аңаа шынчы эвес-даа болзувусса, Ол шынчы бооп артар, чүгө дээрге Ол Бодунга Боду өскерлир эвес».

Бурганның чүүлзүнгени бараан болукчу

¹⁴ Хамык улуска бо дугайында сагындыр. Сөстөр дугайында маргышка киришпезиннер дээш, оларны Бурганның мурнунга шынгы кичээндир. Дыңнакчыларга ооң ажыы чок, а чүглө хора чедирер. ¹⁵ Бурганның мурнунга алыс шынның медээзин улуска эң дорту-биле дамчыдып турар шылгаттыңан ажылчын, ыядыр чүвези чок кижикылдыр көстүп, Ол сени чүүлзүнзүн дээш, бар шааң-биле оралдаш. ¹⁶ А Бурганны дорамчылаан чугаалардан база хоозун чугаалардан чайлап чор. Оларга алзыпкан кижик Бургандан улам-на ырап бар чыдар. ¹⁷ Ындыг улустун өөредии, рак аарыы дег, үгдереп, тарап-ла орап. Оларның аразында Именей биле Филит ийи бар. ¹⁸ Олар алыс шынның оруундан өскээр баргаш, катап дирлиешкин болуп каапкан джип, чамдык улустун бүзүрелин бойладып турарлар. ¹⁹ Ынчалза-даа Бурганның салып кааны быжыг үндезин мындыг сөстөр-биле таңмалаттыңаш, тендиш дивейн тур: «Дээрги-Чаяакчы Бодунуң улузун билир», а ол ышкаш: «Дээрги-Чаяакчыга хамааржыр мен дээн кижик бүрүзү бузуттан ойталазын»^a. ²⁰ Улуг бажында чүглө алдын, мөңгүн эвес, а ыяш, дой сава-саңга база бар: оларның чамдыызы хүндүлүг ажыглалда, а өскелерин хүн бүрүде ажыглаар. ²¹ Бодун хамык бузуттуг чүүлдерден арыглап алган кижик хүндүлүг ажыглалдың савазы боор: ону ыдыктап каан, ол Эге ажыктыг база кандыг-даа буянныг херек кылырыңга белен турар.

²² Чалыы үениң күзээшкннеринден чайла, Дээрги-Чаяакчыдан дуза дилеп, арыг чүрээнден кыйгырган улус-биле кады Бурганга шынчы амыдыралче, бүзүрелче, ынакшылче болгаш амыр-тайбыңче

^a Сан. 16:5, 26.

чүткү. ²³Мелегей болгаш ужур-утка чок маргылдааларга киришпе, оларның алгыш-кырыш-биле доостурун билир-ле болгай сен. ²⁴Дээрги-Чаяакчының чалказы боор кижиге алгыш-кырыш кылбаза эки. Харын ол хамык улуска эвилең-ээлдек, өөредиг берип билир, шыдамыккай боор ужурулуг. ²⁵Ол аңаа удур улусту безин эп-чөп-биле эдип-чазазын. Чүгө дээрге Бурган оларга бачыдын миннип, алыс шынны билип аар арганы бээр чадавас. ²⁶Олар ооң соонда онгарлып кээр база оларны аспактап алгаш, бодунуң күзел-соруунга чагыртырынче албадапкан эрликтин туттуруундан ушта халый бээр чадавас.

Сөөлгү хүннерниң бүзүрел чогу

3 ¹Сөөлгү хүннерде аар-берге үе чедип кээрин билип ал. ²Улус чүгле боттарын бодаар, алыксак-чиксек, мактаныычал, туразы улуг, өгү-дылын караннадырынга өй болу бээр. Олар ада-иезин дыңнавас, өөрүп четтирерин билбес, ыдыктыг чүүлдерден ойталаар, ³ынакшыыр, кээргээр сеткили чок, нүгүлчү, бодун туттунуп билбес база каржы, буянны көөр хөңнү чок улус болу бээр. ⁴Олар өскерликчи, хай-чагырга чок, адыыргак, боттарының күзээшкиннерин хандырынга Бургандан артык ынак улус болу бээр. ⁵Ындыг улус Бурганны хүндүлээринин чүгле даштыкы хевиринден туттунар, а Ооң ылаптыг күжүндөн ойталаар. Олар-биле черле чоокшулашпа.

⁶Оларның чамдызы улустуң бажыңнарынче оп-биле аагайлап киргеш, кошкак херээженнерни дуурайлап кааптар. Ол херээженнер дээрге бачыдынын аяа долган, янзы-бүрү күзээшкиннеринин аайындан эртпес улус-тур. ⁷Ындыглар кезээде-ле өөреникээрлер, ынчалза-даа алыс шынны кажан-даа долзу-биле билип ап шыдавастар. ⁸Моисейге удурланган Ианний биле Иамврий* кара олчаан, ол улус база алыс шынга удур туржуп турар. Олар дээрге угааны бойлаан, бүзүрели меге, алыс шынга удур улус-тур. ⁹Ынчалза-даа оларның оруу муңгаш: Моисейге удурланганнарның солуудааны бодун көргүзүпкени дег, оларның солуудааны база бүгү улуска көскү апаар.

Павелдин Тимофейге чагы

¹⁰А сен мээң өөредиимге, канчаар чурттап келгенимге, амыдыралчы сорулгаларымга, бүзүрелимге, шыдамымга, ынакшаанымга,

* ^{3:8}Ианний биле Иамврий – бо аттар еврей чаңчыл ёзугаар «Хосталышкыннын» номунда Моисейге удурланган караң көрнүрлерниң аттары болур, ынчалза-даа ол номда оларның аттарын кирибээн.

туруштуумга, ¹¹истедип сүрдүрүшкүннерим болгаш хилинчээмге мени эдерип келдин. Антиохия, Икония болгаш Листрага мээң-биле болган бүгү чүүлдү, өске-даа хамык качыгдалдарымны билир-дир сен. Коргунчуг истеп сүрүшкүннерни шыдажып эрттим. Ынчалза-даа Дээрги-Чаяакчы мени оларның шуптузундан камгалап каан. ¹²Бурганны хүндүлөп, Христос Иисус-биле сырый харылзаалыг амыдыраар дээн улустуң шуптузу истедип сүрдүрө бээр. ¹³А бузуттуглар болгаш хуурмак хейлер багынга улам өнөмчип, өскелерни будулдулар, оон боттары база будуларлар.

¹⁴⁻¹⁵А сен өөренип алганың, бүзүрэниң чүүлден салдынма. Сээң башкыларың кымнар боорун билир сен, Ыдыктыг Бижилгелерни база чажындан-на билир сен. А ол Христос Иисуска бүзүрэниң дамчыштыр кээр камгалалче аппаар мерген угаанны сеңээ берип шыдаар. ¹⁶Бурган Бижилгени бүрүнү-биле хей-аът кириген болгаш, ол алыс шынны өөредиринге, чазыгларны айтып, эдеринге, Бурганга шынчы амыдыралды суртаалдарыңга ажыктыг. ¹⁷Ындыг болганда Бурганга бараан болган кижиге бүрүнү-биле мергежээн база кандыгдаа буянныг херек кылыры-биле чепсегленген боор.

4 ¹Бурганның болгаш Боду ээп келгеш база Хааннай бергеш, дигриг-даа, өлүг-даа улусту шииде бээр Христос Иисустуң мурнунга сеңээ айыткап тур мен: ²Бурганның медээзин суртаалда, таарымчалыг-даа, таарымчалыг эвес-даа үеде даалган күүседиринге белен бол, улусту эдип чаза, чазыгларын сойгала, сеткилин сергет база шыдамыккай өөрет. ³Улустуң шынныг өөредигни дыңнаар безин хөңнү чок апаар үези чедип кээр. Олар боттарының күзээшкиннеринин аайы-биле, чүгле оларның дыңнаксаан чүүлүн чугаалаар янзы-бүрү башкыларны шилип эгелээрлер. ⁴Олар алыс шыннан кулаан бөөшкүннеп, хоозун меге тоолчургу чугаалар дыңнаарлар. ⁵А сен бүгү чүүлге сарыылдыг боор, бергелерни шыдажып эртер, Буянныг Медээни суртаалдаар ажил-херээни шуудадыр, бараан болушкунуну эчизинге чедир күүседир ужурулуг сен.

⁶А меңээ хамаарыштыр – амыдыралымны өргүл дег салып каандыр, кызыл-дустаар үем чоокшулаан-дыр. ⁷Мен төлөптии-биле демисештим, чарышты төндүр маңнадым, бүзүрелди кадагаладым. ⁸Мени ам Бурганга шынчы чорук дээш, тиелекчининиң шанналы манап турар, чөптүг Шииткекчи боор Дээрги-Чаяакчы, ол сөөлгү хүн кээрге, ону меңээ тыпсыр. Ол шанналды чүгле меңээ эвес, а Ооң ээп кээрин ынакшыл-биле манаан бүгү улуска база тыпсыр.

Амы-хуунуң сүмелери болгаш дилеглери

⁹ Менче дүрген чедип кээрин кызыт! ¹⁰ Чүге дээрге Димас мени каапкаш барды. Ол амгы бо делегейге хандыкшааш, Фессалоникаже чорупту. Крискент – Галатияда, а Тит – Далматияда барган. Мээн чанымда чүгле Лука бар. ¹¹ Кээринде, Маркты эдертип эккел, чүге дээрге ол мээн бараан болушкунумга дузалап шыдаар кижии. ¹² Мен Тихикти Ефесче чорудуптум.

¹³ Бээр кээринде, Троадада Карп сугда каапкан тонумну, а ол ыш-каш номнарымны, ылангыя эттээн хөмде бижээннерин, эккеп көр.

¹⁴ Александр дарган меңээ эндерик хөй хора халдаткан кижии, ооң ажил-херээ дээш, Дээрги-Чаяакчы ону кезедир! ¹⁵ Сен база оон кичээн, чүге дээрге ол бистиң суртаалывыска аажок удурланып турар-дыр.

¹⁶ Мээн херээмни шүүгүге бир дугаар дыннап турда, кым-даа ме-нээ болчуп келбеди, хамык улус мени каапкаш барды. Ону оларның буруузу кылдыр көрбезинем! ¹⁷ Ынчалза-даа Дээрги-Чаяакчы мээн-биле кады бооп, Буянын Медээни аксым-биле суртаалдаар күштү меңээ берген. Хамык өске чоннар улузу ону дыннады. Ол мени ар-зылаң аксындан камгалады. ¹⁸ Дээрги-Чаяакчы мени кандыг-даа бу-зуттан камгалаар база Бодунуң Дээрде Чагыргазынче бүдүн-бүрүн чедире бээр. Анаа кезээ мөңгеде алдар! Аминь.

Түңнел байыр чедиришишкиннери

¹⁹ Прискилла биле Акилага, а ол ышкаш Онисифорнун өг-бүлезин-ге байырым чедир. ²⁰ Ераст Коринфте артып калган, а Трофимни мен аарыының ужун Милитте каапкан мен. ²¹ Кыш бетинде бээр чедип кээрин оралдаш. Еввул, Пуд, Лин, Клавдия база хамык бүзүрөөн ха-дунмавыс сенээ байыр чедирип турлар.

²² Дээрги-Чаяакчы сүлдең-биле кады болзун! Бурганның авыралы силерге бактаазын!*

ТИТКЕ ЧАГАА*Кирилде сөстөр*

1 ¹ Бурганның шилээн улузунун бүзүрелин шуудадыр дээш база Бурганны хүндүлээринче чедире бээр алыс шынны билип аарын-че оларны эккээр дээш, айбылаткан кижиден, Бурганның бараан бо-лукчузундан, Иисус Христостун элчининден – Павелден байыр. ² Мен ол ышкаш Бурганның шилээн улузу мөңгө амыдыраар идегел-ди алзын дээш, шилиттирген мен. Бурган мөңгө амыдыралды биске бээрин өртемчейиниң тыптыр мурнунда-ла аазаан, а Ол кажан-даа мегелеп көрбөөн. ³ Көрдүнгөн үе кээрге, Ол Бодунуң сөзүн медег-лээн, а ону суртаалдаарын бистиң Камгалакчывыс Бурганның ай-тыышкыны-биле меңээ бүзүрөп дааскан.

⁴ Бүзүреливис дөмей болган алыс шынныг оглум Титке бижидим. Бурган Адавыстан база Камгалакчывыс Христос Иисустан келген авырал* биле амыр-тайбың сенээ бактаазын!

Титтин Крит ортулукка ажил-херээ

⁵ Мен сени чедир кылбаан ажил-херекти эчизинге чедир кылып, аайлазын дээш база сенээ айытканым дег, хоорай бүрүзүнге Бурганга бүзүрөөннер ниитилелдериниң удуртукчуларын томуйлазын дээш, Критке арттырып каан ийик мен. ⁶ Удуртукчу улус аажы-чаңында четпестер чок, кадайынга өскерилбес** боор ужурлуг, а оларның ажы-төлү Бурганга шынчы, самыыраан деп чектетпээн болгаш дың-нангыр боор ужурлуг. ⁷ Удуртукчуга Бурганның ажылын бүзүрөөн болганда, оон аажы-чаңында четпестер турбазын. Ол бодун турамык ап чорбас, шугул, арагага сундулуг, содаачы, алыксак-чиксек кижии болбас ужурлуг. ⁸ Харын ол хүндүлээчел ээ база буян кылырынга

* ^{1:4} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «авырал» деп сөске «өршээл» деп сөстү немээн.

** ^{1:6} «Кадайынга өскерилбес» деп сөстөрниң өске уткалары: «Чүгле чаңгыс катап кадай алган» азы «Чүгле чаңгыс херээженге өгленген» – бооп чадавас.

* ^{4:22} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде «Дээрги-Чаяакчы» деп сөс-терге «Иисус Христос» деп сөстөрни немээн база бо шүлүк «аминь» деп сөс-биле төнгөн.

ынак, бодамчалыг, ак сеткилдиг, Бурганны хүндүлөп чурттаар, бодун туттунуп билир кижиге боор ужурулуг. ⁹Удуртукчу өске улусту алыс шынныг өөредиге сургаар база ооң удурланкчыларын сойгалаар дээш, анаа өөредип каан бүзүрөп болгу дег шынныг медээден быжыг туттунар ужурулуг.

¹⁰Чүгө дээрге эрге-чагырганы хүндүлөвөс, чалчырааш, өскелерни дуурайлаар улус, ылангыя кыртыжап демдектээн кижилер аразында, кайы хөй-дүр. ¹¹Ындыгларның аастарын дуй шавар херек, чүгө дээрге олар хууда ажык-кончаа сүргөш, боттарының өөрөтпөс ужурулуг чүүлүн суртаалдап, бүдүн өг-бүлелерни үрөп турар-дыр. ¹²Оларның боттарының-на бир медээчизи мынча дээн: «Криттиң чурттакчылары черле мегечи, араатанзыг каржы, чалгаа, чазый хейлер!» ¹³Ол медээчинин бадыткалы ылап шын. Ынчангаш бүзүрели алыс шынныг болзун дээш, оларны эң-не шынгызы-биле сойгалаар ужурулуг сен. ¹⁴Олар иудей хоозун чугаалар болгаш алыс шындан ойталаан улустун айтышкынарнынче кичээнгей салбазыннар. ¹⁵Олар: «Арыг улуска шүптү чүвө арыг, а бүзүрөвөөн, үрөлгөн улуска арыг чүү-даа чок» — деп турарлар, ынчалза-даа оларның боттарының угаан-бодалы болгаш арын-нүүрү үрөлгөн-дир. ¹⁶Олар «Бурганны билир бис» дижирлер, ынчалза-даа ажыл-херээ-биле Ону хүлээп көрбөстөр-дир. Олар чииртим, дыннангыр эвес база кандыг-даа буянныг чүүл кылыр харык чок улус-тур.

Алыс шынныг өөредиг

2 ¹А сен болза, чүглө алыс шынныг өөредиг-биле чүүлдежир чүүлдү медеглеп чор. ²Кырган эр улус бодун сарыылдыг, төлөптиг алдынар, бодамчалыг боор база бүзүрөлгө, ынакшылга, шыдамык чорукка ыяк белеткенген боор ужурулуг. ³Кырган кадайларга Бурганны хүндүлөп амыдыраарын, хоп-чип таратпазын, арага-дарыже сундулавазын база өске улусту буян кылырынга өөредирин сүмеле. ⁴Олар аныяк херээженнерни ашактары болгаш ажы-төлүнгө ынак болурунга өөрөтсиннер. ⁵Аныяк херээженнер бодамчалыг болгаш төлөптиг аажы-чаңныг болзуннар; эки бажың ээлери, буянныг сагыштыг база ашактарын дыңнаар улус болзуннар. Бурганның медээзин кым-даа дора көрбөзүн дээш, ону кылзыннар. ⁶Аныяк эрлерни бодамчалыг болурунга база ынчаар өөрөт. ⁷Бүгү чүүлдерге: ажыл-үүленге, херектеринге бодуну өттүнер үлегер кылдыр көргүс, бодунуң өөредиглеринге ак сеткилдиг болгаш шынгы бооп көр. ⁸Бисти бактаар чүзү-даа чок болгаш, сеңээ удурланган улус ыядып-човаар кылдыр, өөредип тура, шын база чемеге онаашпас сөстөрни ажыгла.

⁹Ээлериңге бүгү талазы-биле дыңнангыр бооп, оларның күзелин хандыраарын кызыдар база оларга удур чүнү-даа чугаалавас кылдыр кулдарны өөрөт. ¹⁰Кулдар ээлериңден оорланмазыннар, харын оларга бүрүнү-биле бердингенин көргүссүннер. Бистиң Камгалакчывыс, Бурганның өөредии кайы хире магалыг чаагайын улус көрүп каар кылдыр, кулдар боттарын ынчалдыр эки ап чорзуннар.

¹¹Чүгө дээрге Бурган Бодунуң авыралын бүгү улусту камгалаар дээш ажыткан-дыр*. ¹²Ол авырал бисти Бурганга бүзүрөвезинден база кижиге бүдүжүнү күзээшкениннен ойталаарыңга; боттарывысты холга ап, амгы бо делегейге Бурганны хүндүлөп, Анаа шынчы чурттаарыңга өөредип турар. ¹³Өндүр улуг Бурганывыс, Камгалакчывыс Иисус Христос бүрүн алдары-биле катап чедип кээр деп, чыргалдыг хүннү идегел-биле манап, ынчаар чурттаар ужурулуг бис. ¹⁴Бисти хамык бузут-бактан адырар дээш, буянныг чүүлдер кылырынче чүткүлдүг, чүглө Анаа хамааржыр, арыг улус кылып каар дээш, Христос Бодун хосталгавыстың садызы кылдыр берипкен.

¹⁵Сен ол бүгүгө өөредир, бүгү күш-биле улусту сорук кириер, сойгалаар ужурулуг сен. Сени херекке албайн баар кижиге турбазын.

Христианнарның бодун алдынары

3 ¹«Чагырыкчылар болгаш эрге-чагырга ээлээннерниң аайындан эртпейн, оларга чагыртыр база кандыг-даа буянныг херекти кылырыңга кезээде белен болур ужурулуг силер» деп, бодунуң улузунга сагындыр. ²Оларны кымны-даа бак сөглөвезинге, эп-найыралдыг, ээлдек-эвилең, өске улус мурнунга биче сеткилдиг боорунга өөрөт.

³Чүгө дээрге бис база кажан-бир шагда сарыыл чок, хай-чагырга билбес, шын оруктан азып-тенээн, бүгү-ле бар күзээшкениннен болгаш таалалдарның кулу бооп чораан бис. Бистиң чуртталгавысты өш биле адааргал бүргей ап, улуска көрдүрбейн-даа, бот-боттарывысты көөр хөңнүвүс чок-даа чордувус. ⁴Ынчалза-даа Камгалакчывыс боор Бурганның улуска буянны база ынакшылы ажыттынып келгенде, ⁵боттарывыстың кылган эки ажыл-херээвис дээш эвес, а Бодунуң өршээлдиги-биле Ол бисти камгалады. Ыдыктыг Сүлдө бисти арыглап чуггаш, чаа амыдыралче катап төрүттүнер органы биске хайырлады. ⁶Бистиң Камгалакчывысты, Иисус Христосту дамчыштыр Бурган Ыдыктыг Сүлдени бисче элбээ-биле синниктир төктү. ⁷Ооң

* ^{2:11}Бо шүлүктүң өске утказы: «Бурганның камгалал бээр авыралы бүгү улуска ажыттынгандыр» — бооп чадавас.

авыралының ачызында Бурганның мурнунга актыг болурувус дээш база идегээнивис дег, мөңгө амыдыралды алырывыс дээш, Ол ынчалдыр кылган. Бо дээрге ылап шын сөстөр-дир.

⁸ Бурганга бүзүрей берген улус буянның херектер кылырынга боттарын бүрүнү-биле бараалгатсын дээш, ол бүгүнүң дугайында сагыш алындыр чугаалап чоруурунну күзеп тур мен. Ындыг боору — улуска эки болгаш ажыктыг.

⁹ Ынчалза-даа мугулай барымдаалардан, ук-ызыгуур дугайында чугаалардан, Моисейниң хоойлузунуң дугайында маргылдаалардан, аас былаажырындан чайлап чор, чүгө дээрге оларның ажыы-даа, херээ-даа чок. ¹⁰ Өске улустуң бодалын тооп көрбөс сандарадыкчыны бир, ийи удаа сагындыргаш, олчаан ооң-биле харылзашпа. ¹¹ Ындыг кижиниң шуут-ла үрелгенин база ооң бачыттары ооң буруулуун көргүзүп турарын билип ал.

Түңнел сүмелер болгаш байыр чедиришикиннери

¹² Сенче Артемни азы Тихикти чорудуптарым билек, Никопольче менээ чедип кээр дээш, бар шааң-биле кызыт, чүгө дээрге мен аңаа кыштаарын шиитпирлеп алдым. ¹³ Ном-хоойлу тайылбырлакчызы Зинас база Аполлос оларның аян-чоруунуң үезинде оларга херек бүгү чүве бар болзун дээш, болдунар-ла хемчеглерни ап, дузалап көр. ¹⁴ Бистиң улузувус оларның амыдыралы үре-түңнел чок болбазын дээш база улустуң эргежок чугула хереглелдерин хандыра дээш, буянның херектер кылырынга чаңчыккан турар ужурлуг. ¹⁵ Мээң-биле кады турар хамык улус сенээ байыр чедирип тур. Биске ынак бүзүрөөннерге байырывыс чедир. Бурганның авыралы силер бүгүдеге бактаазын!*

* ^{3:15} Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бо шүлүк «аминь» деп сөс-биле төнгөн.

ФИЛИМОНГА ЧАГАА

Байыр чедиришикини

1 ¹ Христос Иисуска бүзүрөөни дээш хоругдаттырган Павелден база бүзүрөөн эживис Тимофейден байыр.

Чаңгыс ажыл-херек кылып турарывыс ханы ынак эживис Филимон сенээ, ² Христоска бүзүрөөн кыс эживис Апфияга, туруштуг демисекчивис Архиппке база сээң бажыңында чыгып турар Бурганга бүзүрөөннер ниитилелинге бижидим.

³ Бурган Адавыс болгаш Дээрги-Чаяакчы Иисус Христостан келген авырал биле амыр-тайбың силерге бактаазын!

Филимоннуң бүзүрөөни болгаш ынакшылы

⁴ Мөргүл кылган санымда-ла сени сактып, Бурганымга үргүлчү өөрүп четтирер-дир мен. ⁵ Сээң Дээрги-Чаяакчы Иисуска бүзүрөөниң болгаш Бурганның бүгү улузунга ынакшылың дугайында дамчыыр чугаалар менээ чедип тур. ⁶ Христостуң биске бергени бүгү ачы-буянны билип алганың ачызында бодуннун бүзүрелини улам идепкейлиг илеририң дээш, мөргүп тур мен. ⁷ Эжим Филимон, сээң ынакшылың менээ улуг өөрүшкү болгаш аргалалды эккелди, чүгө дээрге сээң ачыңда Бурганның улузунуң чүректери сорук кире бергенин дыннадым.

Павелдиң Онисим дээш дилээ

⁸ Шак ол чылдагаан-биле хүлээлгенни күүсет деп, Христостуң адындан дидими-биле негээр эргем бар-даа болза, ⁹ мен сени дужаай бербейн, ооң орнунга, ынакшылымга ооргалангаш, күштүү-биле дилеп тур мен. Мен, Павел ирей, а ам Иисус Христостуң ады дээш хоругдаттырган кижини, ¹⁰ хоругдал адаанга ооң адазы болганым, Христосту дамчыштыр харылзаалыг оглум Онисимче ээ көрнүрүнү дилеп тур мен. ¹¹ Мооң мурнунда ол сенээ шуут ажыы чок-даа турду ыйнаан, а ам чүгле сенээ эвес, менээ база ажыктыг кижини-дир*.

* ^{1:11} «Ажыктыг кижини» — Онисим деп ат грек дылда «ажыктыг» дээн уткалыг.

¹² Мен ону сенче дедир эгидерим ол, а ону чорудуптарымга, мээң чүрээм база ооң-биле кады чорупкан дег-дир. ¹³ Буянный Медээ ужун кара-бажыңга олурумда, сээң орнуңга меңээ дузалашсын дээш, мен ону чанымга дыка-ла арттырып алыксадым. ¹⁴ Ынчалза-даа сээң чөпшээрелиң чокка чүнү-даа кылыр хөңнүм чок болду. Сээң кылып турар бүгү буяның хүлээлге ёзугаар эвес, а сээң тура-соруун аайы-биле илерээн болуру күзенчиг-дир.

¹⁵ Бодуңнуң кулунну ооң соонда кезээ мөңгедэ дедир эгидип аарың дээш, Онисим сенден кезек өйдө чарлы берген бооп чадавас. ¹⁶ Ам ону кулуң эвес кылдыр, а оон артык – Христоска башкарткан ханы ынак дунма кылдыр хүлээп алыр-дыр сен. Ол меңээ дыка эргим-дир, ынчалза-даа сенээ ол, анаа кижиде дег, Дээрги-Чаяакчыга башкарткан дунма-даа дег, оон-даа артык эргим апаар. ¹⁷ Ынчангаш мени чаңгыс ажил кылган эжиң кылдыр санаар болзунза, мени канчаар хүлээп аарың дег, ону ынчаар хүлээп ап көр. ¹⁸ Ол сени кандыг-бир чүвө ужун хомудадыпкан азы сенээ өрелени берген болза, ол түннү мээң адым дужунга бижип каг. ¹⁹ Бодумнуң холум-биле бижип олур мен: мен, Павел, ооң өрезин төлээр мен. (Сен база бодуңнуң чаа амыдыралың-биле меңээ өрелииңни сагындыргаш-даа чоор деп мен.) ²⁰ Ынчангаш, эргим эжим, Дээрги-Чаяакчы Христос дээш, меңээ ачы-дузадан көргүзүп, мени ооң-биле сорук киирип көр. ²¹ Мени дыңнаар боор деп идегээш, сенээ бижип олур мен. Херек кырында мээң бижээн чүвөмден-даа хөйүнү кылып каарыңны билир мен.

²² Ол ышкаш меңээ аалчылар өрээлин белеткеп каап көр. Чүгө дээрге Бурган сээң мөргүлдериңерге харыылап, мени удавас хостап салыптарга, силерге чеде бээримге идегеп тур мен.

Түңнел байыр чедиришишкиннери

²³ Иисус Христоска бүзүрээни дээш, мен ышкаш хоругдаттырган Епафрас сенээ байыр чедирип тур, ²⁴ а ол ышкаш мээң чаңгыс ажил-херек кылып турар эштерим Марк, Аристарх, Димас болгаш Лука олар база.

²⁵ Дээрги-Чаяакчы Иисус Христостуң авыралы силерниң сүлдө-нерге бактаазын*.

---

* 1:25 Чамдык бурунгу грек сөзүглелдерде бо шүлүк «аминь» деп сөс-биле төнгөн.